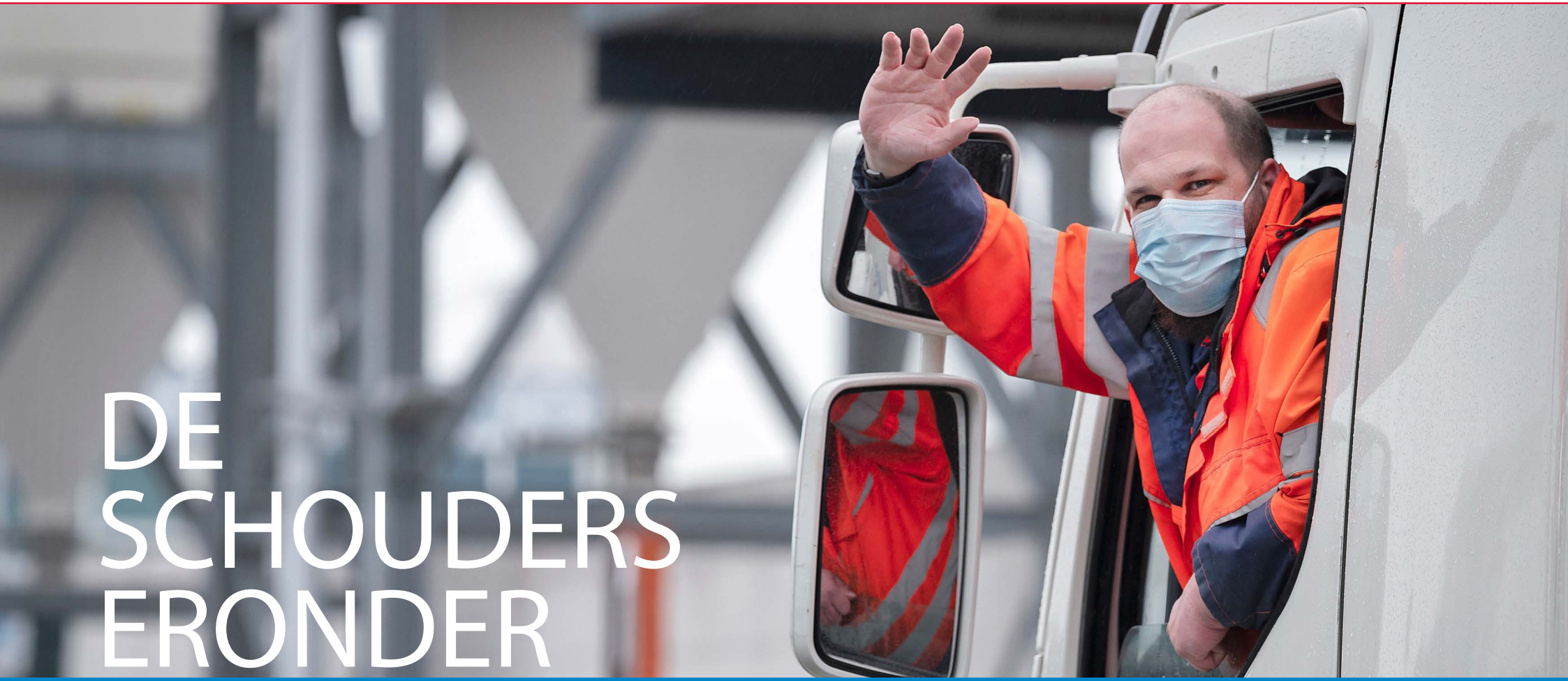

DE SCHOUDERS ERONDER EN DOOR

Jaarverslag 2020

spaarnelanden nv

Inhoudsopgave

1 Het jaar in vogelvlucht

1.1 Voorwoord 5
1.2 Verslag van de Raad van Commissarissen 7
1.3 Spaarnelanden in cijfers 8
1.4 De impact van corona 10

2 Spaarnelanden en haar omgeving

2.1 Missie, visie en strategie 15
2.2 Waardecreatie voor de samenleving 16
2.3 Organisatie en kernactiviteiten 17
2.4 Onze kernactiviteiten in vogelvlucht 20
2.5 Mensen en veiligheid 21
2.6 Verslag van de Ondernemingsraad 23
2.7 Milieu 25
2.8 SDG's 27
2.9 Onze omgeving en belangrijke thema's 28

3 Ontwikkeling in 2020 rond kernthema's

3.1 Grondstoffenschaarste en circulariteit 33
3.2 Biodiversiteit en klimaatadaptatie 36
3.3 Participatie en lokale gemeenschap 39
3.4 Energietransitie en vermindering uitstoot 42
3.5 Governance, klanttevredenheid en vertrouwen in de overheid 44
3.6 Duurzame stadsmobiliteit en deeleconomie 47

4 Bijlagen

4.1 Verkorte jaarrekening 51
4.2 SDG-tabel Duurzame Ontwikkelingsdoelen in 2020 53
4.3 Management approach materiële thema's 59
4.4 Dialoog met stakeholders 61
4.5 GRI-Index 62

Over dit verslag

Met dit (niet-financiële) jaarverslag geven we inzicht in de prestaties van Spaarnelanden op de drie aspecten van duurzaamheid: milieu, mensen en economie. We doen dit aan de hand van internationale richtlijnen voor niet-financiële verslaglegging: GRI Standards en Integrated Reporting. De beste elementen uit deze twee standaarden hebben we gecombineerd tot een verslag dat transparantie vooropstelt, dat de lange termijn in zicht houdt en dat gaat over de onderwerpen die er volgens onze stakeholders toe doen. Via de dialoog met onze stakeholders en een analyse van onze impact op duurzaamheid zijn we tot zes thema's gekomen, die we in dit verslag verder toelichten met gebeurtenissen en prestaties in 2020. Als rode draad door het verslag vertellen we over de invloed van corona op verschillende aspecten van ons werk.

Hoofdstuk 1
Het jaar in vogelvlucht

1.1 Voorwoord

1.2 Verslag Raad van Commissarissen

1.3 Spaarnelanden in cijfers

1.4 De impact van corona

1.1 Voorwoord

Samenwerken aan de ambities van de gemeenten

De uitbraak van het Covid-19 virus bracht voor iedereen uitdagingen met zich mee en doet dat, ondanks vaccinaties, eigenlijk nog steeds. Voor Spaarnelanden was het in 2020 urgent dat we de uitoefening van onze vitale functies moesten borgen. Die vitale functies - afval inzamelen en (laten) verwerken én zorgen voor een schone, hele en veilige leefomgeving – zijn cruciaal voor het reilen en zeilen van onze samenleving, zoals we die in Haarlem en Zandvoort waarderen. Tegelijkertijd stonden we voor de opdracht om onze medewerkers te beschermen, omwille van hun gezondheid en om interne besmettingshaarden te voorkomen die de continuïteit van ons werk in gevaar konden brengen. Door snel verregaande maatregelen te nemen, heeft Spaarnelanden de pandemie tot nu toe goed doorstaan. Dat is niet vanzelfsprekend voor een bedrijf waar 300 mensen elke dag intensief samenwerken, plannen, werk voorbereiden en uitvoeren.

Maar we deden het, met verve. Het was ontwapenend prachtig om telkens weer te ervaren hoe we elkaar bij de les hielden, zorg en oog voor elkaar hadden, bereid waren om voor elkaar in te springen en hoe we gezamenlijk telkens weer oplossingen vonden voor onverwachte situaties.

Duurzame doelen steeds belangrijker

Onze partners, de gemeenten Haarlem en Zandvoort, hebben diverse duurzame ambities. Zo wil de gemeente Haarlem in 2040 circulair zijn en in 2050 klimaatbestendig. Zandvoort wil in 2050 energieneutraal zijn en besteedt veel aandacht aan meer hergebruiken en een groenere openbare ruimte. Terwijl operational excellence nog steeds het uitgangspunt is van al ons werk, anticiperen we in de manier waarop we dat werk uitvoeren steeds meer op deze duurzame doelen. Thema's als circulariteit, klimaatadaptatie, biodiversiteit en duurzame mobiliteit maken daarom een wezenlijk onderdeel uit van onze bedrijfsvoering. Ook in onze branche worden deze thema's intensief besproken. Het besef onder branchegenoten is groot dat juist onze bedrijven een directe, relevante bijdrage kunnen hebben.

Daar zijn verschillende redenen voor. Om te beginnen de praktische reden: we zijn elke dag aan het werk ín de leefomgeving. We kennen elke stoeptegel en elk stukje groen. En we kennen de mensen die er wonen, werken en recreëren. Vanuit een sociologisch perspectief bezien, bevindt Spaarnelanden zich in een ideale middenpositie om overheid, burgers en markt met elkaar te verbinden. In deze democratische driehoek zorgt de overheid voor de ordening, zorgt de markt voor economische bedrijvigheid en zijn het de burgers die zin- en betekenisvolle structuren ontwikkelen.

Vanuit die middenpositie wil Spaarnelanden haar kennis en kunde beschikbaar stellen, regisseren en dienstbaar zijn, projecten aanjagen en partijen verbinden. Dat is onze missie. Want op die manier kunnen we de duurzame doelen van onze partners (mede) realiseren.

Praten en doen

Spaarnelanden is een bedrijf dat 'echt duurzaam doet'. We bewijzen dat iets kan en dat we belangrijke zaken bereiken. Zo maken we onze duurzame prestaties meetbaar met de CO2 prestatieladder waarvoor we de hoogste trede bereikten. Deze trede 5 eist dat we continu onze bedrijfsvoering innoveren en dat we via samenwerkingen optimale CO2-besparingen realiseren in de leefomgeving. Dat werkt. In de afgelopen jaren bewerkstelligden we een reductie van 5.570 ton CO2.

In 2020 zijn we gestart met categorisering van onze vernieuwende activiteiten naar de Sustainable Development Goals van de VN. Dat lijkt een papieren exercitie, maar het geeft nog een beter inzicht in de nut en noodzaak van onze inzet. Bovendien ontlenen we er zelf veel motivatie aan en het houdt ons scherp.

In gesprek

Onze visie, werkwijze en verantwoordingsmethoden maken van Spaarnelanden een koploper in Nederland. We zijn trots op de externe belangstelling voor baanbrekende projecten als Green Collecting, Stibat inzameling, Natuur in je Stad en iZoof Carsharing. Deze projecten zijn het resultaat van gedeeld enthousiasme en gezamenlijke inzet: van de overheid, van participerende inwoners en deelnemende bedrijven in de regio.

Die houding, relaties en sfeer willen we koesteren, borgen en ontwikkelen. Daarom dank ik onze partners, relaties en betrokken inwoners. Niet in het minst spreek ik hier mijn waardering en bewondering uit voor mijn collega's die zich dagelijks inzetten voor Spaarnelanden en de leefomgeving. In 2021 gaan we weer met elkaar in gesprek, onder meer over onze rol en positie als semi-overheidsbedrijf in de toekomst. Het is een toekomst die, wat mij betreft, bol staat van beloftes én kansen.

Robert Oosting,
algemeen directeur

1.2 Verslag van de Raad van Commissarissen

De coronacrisis stelde Spaarnelanden voor een enorme uitdaging

Als Raad van Commissarissen houden wij toezicht op het beleid van de directie en de algemene gang van zaken bij Spaarnelanden N.V.. Daarnaast staan wij de directie met advies terzijde. Wij doen dit in het belang van de vennootschap en alle belanghebbenden.

In het verslagjaar is de samenstelling van de RvC gewijzigd. In het voorjaar zijn mevrouw ir. A.M. Ottolini en de heer ing. F. van Voorst Vader wegens het einde van hun zittingstermijn afgetreden. De heer drs. I.G.M. Verbruggen en mevrouw ing. V.M. Dalm hebben hen opgevolgd. Eind 2020 heeft de voorzitter, de heer mr. Drs. J.F.P. Houben, zich teruggetrokken wegens het verkrijgen van een functie elders, die niet te combineren valt met een toezichthoudende rol bij Spaarnelanden. Mevrouw Dalm heeft zich per 31 december 2020 teruggetrokken wegens privé-omstandigheden. Wij danken hen voor hun inzet en toewijding bij het bedrijf. In het bijzonder bedanken wij de heer Houben voor zijn jarenlange voorzitterschap en de betrokken en deskundige wijze waarop hij als commissaris de Directie met raad en daad bijstond in en fase van transitie. Per 1 april 2021 zijn mevrouw drs. M. van der Werf als voorzitter en de heer mr. J. van Betten als lid aangetreden.

Spaarnelanden staat voor een openbare ruimte die schoon, heel en veilig is. Operational excellence is voor ons belangrijk. We richten ons daarbij op een gezonde bedrijfsvoering en houden rekening met thema's als circulariteit, klimaatadaptatie, biodiversiteit en duurzame mobiliteit. Innovatie is daarom een belangrijk onderwerp. Voor ons is het van belang dat er in het innovatiebeleid een juist evenwicht bestaat tussen verbetering en aanpassing van de bestaande operatie en de aandacht die uitgaat naar nieuwe activiteiten. In 2020 werkten wij aan versterking van het draagvlak bij stakeholders voor deze strategische koers en we zien uit naar het gesprek hierover op aandeelhoudersniveau in 2021.

De coronacrisis heeft in 2020 impact gehad op onze bedrijfsvoering. Doordat veel mensen thuiswerken, ontstond substantieel meer aanbod van huishoudelijk restafval en grondstoffen. Daardoor kwam een belangrijke focus te liggen op het goed draaiende houden van de operatie en het inzetten van meer capaciteit. Een enorme uitdaging, te meer omdat we dit moesten doen – en nog steeds doen – op een manier waarop we ook onze eigen mensen en organisatie met strenge maatregelen wilden beschermen tegen een corona uitbraak. Als RvC hebben we directie en management bijgestaan in deze uitdagende periode. We waarderen de professionele wijze van handelen en complimenteren iedereen die bij Spaarnelanden werkt voor het doorzettingsvermogen.

In 2020 waren er twee aandeelhoudersvergaderingen en vijf vergaderingen van de RvC. In deze vergaderingen zijn met de directie de jaarrekening 2019, de rapportages 2020, de begroting 2021 en overige informatie besproken en besluiten genomen. Bijzondere aandacht is besteed aan de effecten van de coronacrisis, de strategie, financiële ontwikkelingen, het innovatieprogramma, social resource management en investeringen. Ook de deelcommissies tussen directie en RvC vonden periodiek plaats, waarin specifieke thema's werden behandeld als de ontwikkeling van nieuwe initiatieven, de juridische structuur en balansmanagement met het oog op de toekomst.

De Raad van Commissarissen dankt de directie en haar medewerkers voor hun inzet voor Spaarnelanden.

Raad van Commissarissen
Haarlem, 21 april 2021

1.3 Spaarnelanden in cijfers

We beheren...

1.123 speeltoestellen

5.722 straatnaamborden

1.801 zitbanken

20.914 verkeersborden

60.142 bomen

1,1 miljoen m² gazon

1,3 miljoen m² ecologisch beheer

1,4 miljoen m² groen

4.876 fietsenrekken

7 fietsenstallingen

6 openbare parkeergarages

172 straatparkeermeters

4 bewonersparkeergarages

meer cijfers...

130.000
bezoekers aan het Milieuplein

We gaven **1,25 miljoen**
parkeerkaartjes uit

162.526 inwoners van Haarlem zorgden in 2019 voor ongeveer
73.817 ton afval

Per inwoner is dat **453** kilo (2019: 420 kilo)

48,5% van het afval wordt nu gescheiden

250 kinderen deden mee aan de grote Kerstspeurtocht

17.138 inwoners van Zandvoort zorgden in 2020 voor ongeveer
7.009 ton afval

Per inwoner is dat **409**

Zij scheidden **47,5%** van het afval (2019: 43%)

7 keer zout gestrooid tegen gladheid, in totaal **87** ton (2018: 19 keer en 484 ton)

1.4 De impact van corona

ONZE WERKPLAATS

Lastig manoeuvreren in de anderhalvemeterwerkplaats

Meer afval inzamelen, meer onderhoud aan het groen in de stad. Het zorgde ook dat onze wagens en machines intensiever werden gebruikt. Daardoor was de druk bij onze monteurs groot om dagelijks het materiaal draaiende te houden. En dan moesten ze ook nog anderhalve meter afstand houden. Verschillende roosters en werkvormen probeerden we uit, maar het bleven lapmiddelen. Uiteindelijk kozen we voor een drastischer oplossing: de werkplaats werd hermetisch afgesloten van de rest van het bedrijf. Wel zo rustig, zeker met die mondkapjes op.

PARKEERVOORZIENINGEN

Afstand bewaren is de boodschap

In publieke binnenruimten gingen allerlei regels gelden, zo ook in de openbare parkeergarages en fietsenstallingen die wij beheren. Onze mensen zetten alles op alles om ze geschikt te maken voor de anderhalvemetersamenleving. Er kwamen stickers met instructies, belijning bij betaalautomaten en afzettingen om voetgangers de goede kant op de leiden. Ook maakten we steeds zoveel mogelijk knoppen, aanraakschermen en deurknoppen schoon om verspreiding van het coronavirus tegen te gaan.

SOCIAL RESOURCES MANAGEMENT

Veel aandacht voor het welzijn van Spaarnelanders

Toen corona een epidemie leek te worden, richtten we niet alleen een crisisteam op, maar ook een speciaal meldpunt voor medewerkers. Via Whatsapp konden ze direct laten weten hoe het met ze ging, bijvoorbeeld als ze klachten hadden, in thuisisolatie moesten of zich hadden laten testen. Spaarnelanden informeerde haar medewerkers regelmatig over het laatste coronanieuws. Ook besteedden we veel aandacht aan mentale aspecten, zoals eenzaamheid en angstige gevoelens. In een enkel geval verwezen we mensen door naar gespecialiseerde hulpverleners.

ZANDVOORT

Alles voor veilig toerisme in de badplaats

Zandvoort draait op toerisme. Om te voorkomen dat in de badplaats een besmettingshaard zou ontstaan, draaide ook Spaarnelanden mee in het crisismanagement. Tijdens de coronapiek ondersteunden we de gemeente om wegen en parkeerplaatsen af te sluiten en traden we op als sparringpartner voor allerlei maatregelen. Spaarnelanden kreeg een prominente rol om het toerisme zoveel mogelijk op een veilige manier in goede banen te leiden. We plaatsten extra fietsenstallingen, brachten markeringen aan, hingen banieren op en plaatsten matrixborden.

KLANTENSERVICE

Meer capaciteit voor al die extra vragen

Vanaf de eerste lockdown moest onze receptie sluiten en ging onze Klantenservice ook thuiswerken. Tegelijkertijd bleken inwoners met aanzienlijk meer vragen te komen: over hun directe leefomgeving, het Milieuplein en afvalinzameling. Soms merkten we dat ze gewoon ook behoefte hadden aan een gesprek in tijden van eenzaamheid. Hierdoor nam het aantal inkomende gesprekken en e-mails bij de klantenservice van Spaarnelanden fors toe. Tijdens de lockdown waren er dagen bij met een verdubbeling van het aantal vragen. We hebben ons team tijdelijk uitgebreid om bewoners goed te woord te kunnen staan.

GROENONDERHOUD

Bezorgd om onze ploegen in het groen

In de zomermaanden van 2020 werd er meer dan ooit gerecreëerd in het openbaar groen. De parken zaten vol en de druk op het groen was enorm. Gazons hadden veel te lijden onder de grote bezoekersaantallen. Tegelijkertijd hadden we bij het groenonderhoud te kampen met allerlei beperkingen. Want hoe krijg je een ploeg in één busje als je anderhalve meter afstand moet houden? Goede mondkapjes bleken een uitkomst. En ondanks enkele coronagevallen bleven onze teams voor groenonderhoud en reiniging goed draaien.

IZOOF ELECTRIC TAXI

De elektrische taxi's stonden stil, maar onze chauffeurs niet

Door corona hebben e-taxi's van iZoof veel stilgestaan in 2020. De bezetting was 40% lager dan gebruikelijk. Maar onze chauffeurs zijn er de mensen niet naar om bij de pakken neer te zitten. Ze hebben zich volop ingezet op andere terreinen. Bijvoorbeeld voor de zorg, om mensen van en naar het ziekenhuis te brengen. Ook organiseerden we taxiritjes om goederen zoals medicijnen van A naar B te rijden.

AFVALINZAMELING

De schouders eronder om al die bakken te legen

Mensen gingen massaal thuiswerken en dat hebben we geweten. Containers in de stad raakten aanmerkelijk sneller vol dan we gewend waren. Meer karton door online shoppen, meer afval in de parken doordat daar veel meer werd gerecreëerd. Gelukkig had de uitrol van SPA al voor extra containercapaciteit in de stad gezorgd. Daarnaast hebben al onze medewerkers de schouders eronder gezet: ze maakten langere dagen en draaiden extra diensten om alles opgeruimd te krijgen. De samenhorigheid was groot en bewonderingswaardig.

Hoofdstuk 2
Spaarnelanden en haar omgeving

2.1 Missie, visie en strategie
2.2 Waardecreatie voor de samenleving
2.3 Organisatie en kernactiviteiten
2.4 Kernactiviteiten in vogelvlucht
2.5 Mensen en veiligheid
2.6 Verslag Ondernemingsraad
2.7 Milieu
2.8 Duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's)
2.9 Onze omgeving en thema's

2.1 Missie, visie en strategie

Tussen overheid, bewoners en de markt

Spaarnelanden is er voor de leefomgeving van iedereen. Bij het beheer van de openbare ruimte zorgen we ervoor dat deze zo schoon, heel en veilig mogelijk is. Daarbij werken we samen aan de duurzaamheidsdoelstellingen van onze opdrachtgevers, de gemeenten Haarlem en Zandvoort.

Zo kent Haarlem de doelstelling om in 2040 aardgasvrij en circulair te zijn, en klimaatbestendig in 2050. Zandvoort hanteert de doelstelling om in 2050 energieneutraal te zijn en werkt daarvoor met de thema's duurzame energie, bereikbaarheid, hergebruik en groen.

Spaarnelanden is gevormd door verzelfstandiging van activiteiten uit de gemeenten Haarlem en Zandvoort. Vanuit die historie en onze verbondenheid met de lokale overheid zijn we betrokken bij beleidsthema's die belangrijk zijn, zoals leefbaarheid, bereikbaarheid en duurzaamheid. Spaarnelanden is een naamloze vennootschap (nv) en is 90% eigendom van de gemeente Haarlem en 10% eigendom van de gemeente Zandvoort.

Missie

Spaarnelanden is de motor voor een duurzame en plezierige leefomgeving - voor nu en voor de toekomst.

Visie

De bedoeling van ons bedrijf is dat we zó goed zorgen voor de leefomgeving in onze werkgebieden, dat zoveel mogelijk mensen (inwoners, ondernemers, bezoekers) hier blij van worden. Verduurzaming van de leefomgeving draagt onlosmakelijk bij aan deze belevingskwaliteit.

We voelen ons verbonden met de samenleving waarin we werken en met onze beheertaak als basis willen we een wezenlijke rol spelen binnen grote vraagstukken voor de leefomgeving. Als motor voor duurzame en plezierige leefomgevingen brengen we de juiste partijen bij elkaar om duurzame thema's te vertalen naar praktisch haalbare oplossingen. Die rol wordt ons gegund omdat we daarvoor als de vanzelfsprekende partner worden gezien: door inwoners, de politiek, opdrachtgevers en gemeentebesturen. Zo zien we een toekomst waarin wij naast onze kernactiviteiten tal van nieuwe initiatieven tot stand brengen om praktisch uitvoerbare oplossingen te vinden.

Strategie

Spaarnelanden helpt de ontwikkeling naar duurzame en plezieriger leefomgevingen te versnellen, en dat simpelweg door te doen. Daarom krijgt innovatie de komende jaren en belangrijke plek in onze bedrijfsvoering. Tegelijkertijd houden we onze kernactiviteiten van de best mogelijke kwaliteit, werken we aan draagvlak voor onze initiatieven en houden we onze omgeving en medewerkers aangesloten bij alle nieuwe ontwikkelingen.

Innovatie is voor Spaarnelanden belangrijk om snel te kunnen inspelen op veranderingen in de leefomgeving. Daarmee zorgen we ook in de toekomst voor een hoge toegevoegde waarde voor de samenleving. Dit maakt dat de cultuur bij Spaarnelanden draait om 'flexibiliteit' en om 'leren'. We willen daarbij zoveel mogelijk medewerkers en partners succesvol laten samenwerken aan de dag van morgen.

In 2020 heeft het management met het nieuwe innovatie-programma bekrachtigd dat we - naast het reguliere werk - dagelijks en overal in de organisatie aandacht willen besteden aan praktische toepassingen die tot duurzame verbetering leiden. Op die manier kunnen we inspelen op de steeds veranderende omgeving en klantwensen, om operational excellence van de bedrijfsvoering te borgen, en om in samenwerking met bewoners en organisaties waarde toe te voegen aan de leefomgeving. Zo zorgen we voor de continuïteit van Spaarnelanden, laten we onze medewerkers continu leren en in beweging komen en zoeken we naar nieuwe vormen van partnerschap om duurzame doelen te bereiken.

In dit kader stimuleert Spaarnelanden kleine en grote verbeteringen overal in de organisatie. Voor ideeën is altijd plek. Ze kunnen bottom-up en top-down ontstaan, bijvoorbeeld via de Innovatiebox, en conform ons innovatieproces doorgroeien tot een nieuwe werkwijze of een nieuw project.

2.2 Waardecreatie voor de samenleving

Verbinden en bijdragen, essentieel voor ons werk

Als maatschappelijke onderneming creëert Spaarnelanden op zoveel mogelijk manieren waarde voor de lokale samenleving. Onze aanpak draait om drie kernprocessen: verbinden, doen & adviseren en bijdragen. Deze vormen een zichzelf versterkende cirkel.

Verbinden

Onze verbindende activiteiten zorgen voor een leefomgeving waarin iedereen zich prettig en veilig voelt. Essentieel is dat gemeenten, inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties met elkaar in gesprek blijven. Als neutrale partij nemen wij daarin graag het voortouw en verbinden we de beste ideeën en initiatiefnemers met elkaar. Samen gaan we op zoek naar wat wel en niet werkt. Zo ontstaan er praktische en realistische oplossingen met een breed draagvlak.

Doen & adviseren

Verbinding zorgt voor realisme en draagvlak, zodat we onze activiteiten op het gebied van 'doen & adviseren' goed kunnen uitvoeren. We sluiten in de uitvoering van onze kerntaken zo goed mogelijk aan bij de behoeften van alle partijen in onze omgeving. Dat doen we zowel op operationeel als op tactisch en strategisch niveau. Spaarnelanden is daarbij uitvoeringsorganisatie, gesprekspartner en adviseur tegelijk. Zo stellen we onze expertise en uitvoerend talent beschikbaar voor de gemeenschap en komen we proactief met steeds nieuwe oplossingen.

Bijdragen

Door ons dagelijks werk voor de leefomgeving zien wij ook voortdurend kansen om de samenleving vooruit te helpen. Door initiatieven te steunen die de stad plezieriger, duurzamer en socialer maken dragen we zoveel mogelijk bij. Ook bieden we banen voor mensen die ergens anders moeilijk aan de slag komen. Dankzij deze inzet slagen we erin mensen te verbinden aan onze missie voor een duurzamere en plezieriger leefomgeving. Zo zijn we terug bij onze verbindende rol en is de cirkel rond.

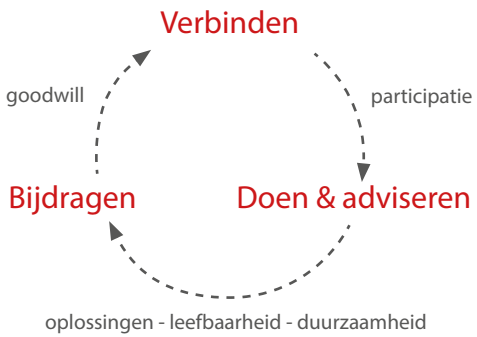

2.3 Organisatie en kernactiviteiten

Alles voor onze openbare ruimte

In opdracht van de gemeenten Haarlem en Zandvoort verzorgt Spaarnelanden het beheer en onderhoud in de openbare ruimte. In de badplaats zorgen we ook voor een schoon en veilig strand en onderhouden we de riolering. Daarnaast beheren we een groot aantal parkeergarages in Haarlem.

Afval en Grondstof

Spaarnelanden zamelt afval in van inwoners en bedrijven. We stimuleren en faciliteren afvalscheiding en vormen een essentiële schakel in de grondstoffenketen. Ons Milieuplein speelt hierbij een belangrijke rol, net als nieuwe middelen om restafval en grondstoffen gescheiden in te zamelen. Het bedrijfsonderdeel Afval en Grondstof zorgt ook voor reiniging van straten, afvalinzameling en reiniging bij evenementen, overslag en transport, onkruidbestrijding, gladheidsbestrijding en plaagdierbestrijding.

Beheer Openbare Ruimte

Het bedrijfsonderdeel Beheer Openbare Ruimte onderhoudt het groen en de speeltoestellen in de stad. Ook is dit bedrijfsonderdeel verantwoordelijk voor het dagelijks onderhoud aan elementenverhardingen, straatmeubilair en verkeersmeubilair. Bij de uitvoering van deze activiteiten zijn de afspraken met de gemeente over de na te streven beeldkwaliteit leidend. Bijzonder zijn ook onze boomspecialisten. Dit team verzorgt, snoeit en controleert de vitaliteit en stabiliteit van de meer dan 60.000 bomen in de openbare ruimte van Haarlem. Zieke bomen en bomen die een gevaar opleveren voor de omgeving worden verwijderd en vervangen.

Parkeerservice

Spaarnelanden is verantwoordelijk voor het 24-uurs-management van zes openbare parkeergarages en vier bewonersgarages in Haarlem. Daarnaast beheren we zeven openbare fietsenstallingen in de stad, doen we het technisch beheer van de straatparkeermeters en de betaalpalen van de Havendienst en verzorgen we de financiële afwikkeling van alle parkeertransacties.

Mobiliteit Service

Onze werkplaats is een van de modernste, meest duurzame garages in de regio. Hier vindt onderhoud en reparatie op maat plaats voor (bijzondere) voertuigen zoals veegwagens, inzamelwagens en elektrische voertuigen. Maar ook voor materieel als grasmaaiers, bladblazers en ander gereedschap. We richten ons op een toekomst van zero-emissionvoertuigen. Ons kleinere materieel is inmiddels elektrisch en een steeds groter deel van de inzamelvloot wordt elektrisch of hybride aangedreven. Met het oog op een schonere bedrijfsvoering en leefomgeving onderzoeken we de mogelijkheid om ook zwaardere bedrijfsvoertuigen te vervangen door een zero-emissievariant. Ook onderzoeken we de mogelijkheid van duurzamere energiebronnen voor onze middelen. In 2030 zal het hele wagenpark van Spaarnelanden emissievrij zijn.

Zandvoort

Spaarnelanden is in Zandvoort verantwoordelijk voor afvalinzameling, reiniging, groenbeheer, riolering en het onderhoud van speeltoestellen en 'verhardingen', zoals straten en stoepen. Werken in Nederlands bekendste badplaats heeft een eigen, seizoensgebonden dynamiek met veel toerisme en evenementen. Dit brengt specifieke taken met zich mee. Zo houden we de boulevard vrij van zand, maken we het strand schoon en plaatsen we in het najaar stuifschermen op het strand.

Organisatieschema Spaarnelanden 2020

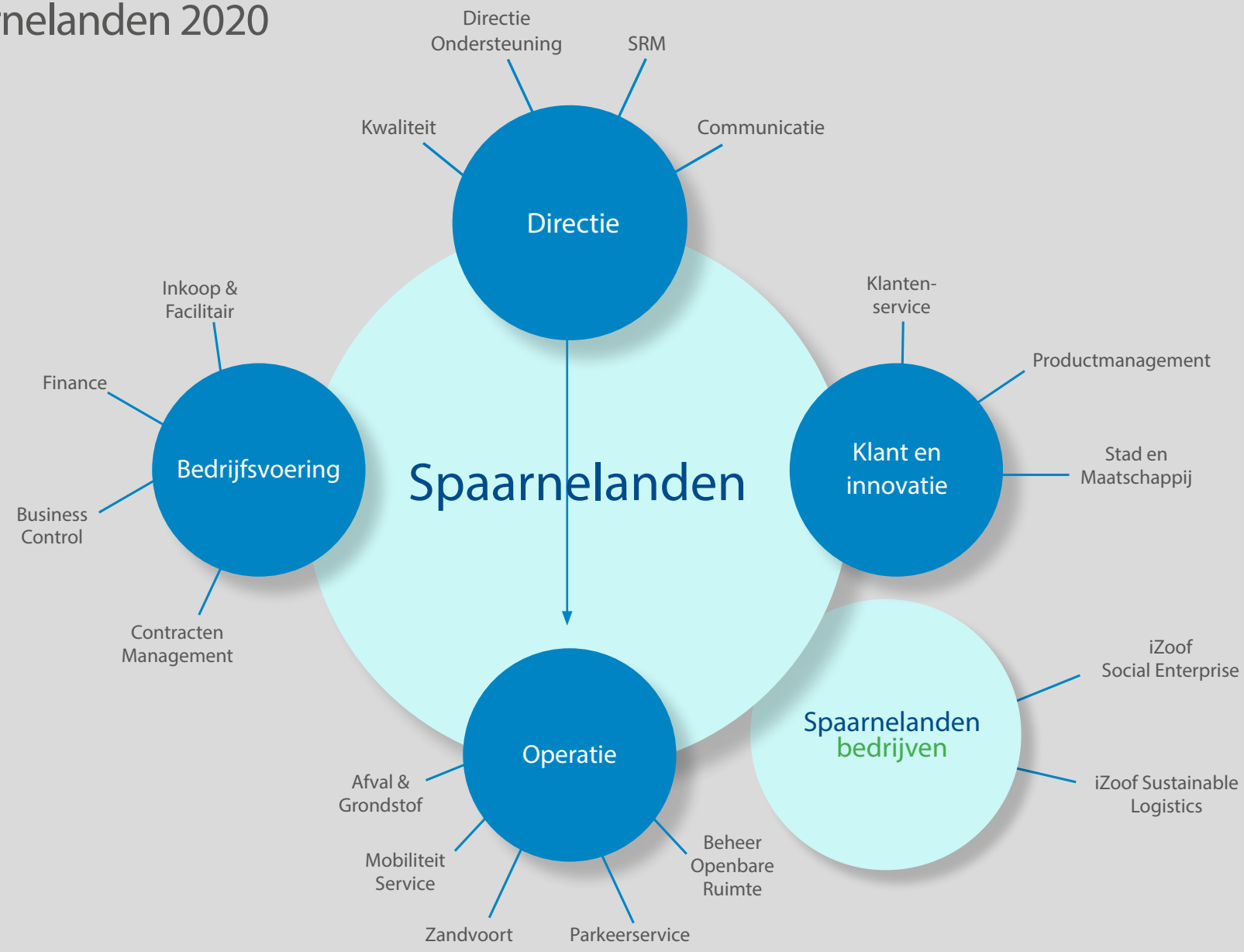

Waardecreatie Spaarnelanden

Input

FINANCIEEL
Eigen en vreemd vermogen

SOCIAAL / RELATIONEEL
Netwerk met maatschappelijke partijen
Relatie met opdrachtgever en politiek

MENSELIJK
298 medewerkers
Vrijwilligers en ambassadeurs

INTELLECTUEEL
Externe oplossingen
Expertise van de organisatie

NATUURLIJK
Brandstof voor voertuigen
Ingezameld afval

GEPRODUCEERD
Inzamelmiddelen
Milieuplein
Gereedschap/garage
Voertuigen en gebouw
Control room parkeren
Systemen

Spaarnelanden

MISSIE
Motor voor een duurzame en plezierige leefomgeving voor burgers en bedrijven.

VISIE
Als satelliet van gemeenten bevorderen van samenwerking aan verduurzaming en leefbaarheid tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten. Ontzorgen door te stimuleren, faciliteren en organiseren.

BEDRIJFSMODEL

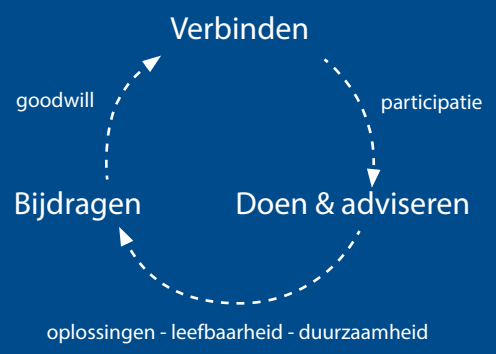

Waarde gecreëerd

FINANCIEEL
Positief resultaat 905.000 euro (cijfers 2020)
Verlaging maatschappelijke kosten

SOCIAAL / RELATIONEEL
Aanpak maatschappelijke thema's
Welzijn, betrokkenheid en cohesie
Goodwill en draagvlak
Netwerk van relaties

MENSELIJK
Kansen voor mensen zonder werk
Groei in competenties medewerkers
Betekenis/zingeving
(vrijwilligers)werk
Leefbaarheid lokaal

INTELLECTUEEL
Intelligente oplossingen voor de stad
Groei in expertise van de organisatie

NATUURLIJK
Meer hergebruik van grondstoffen
Vermindering zwerfafval
Verbetering stadsecologie
Negatief: luchtemissies van onze voertuigen

GEPRODUCEERD
Gescheiden afvalstromen
Restafval voor verbranding
Verduurzaming wagenpark
Prettige parkeergarages

2.4 Onze kernactiviteiten in vogelvlucht

Ook in 2020 zijn we steeds duurzamer gaan werken

Natuurlijk drukte de coronacrisis een groot stempel op onze activiteiten in het afgelopen jaar. We namen op tijd effectieve maatregelen om besmettingen tegen te gaan. En in onze operatie gingen we flexibel om met grote veranderingen, zoals in het aanbod van afval. Desondanks boekten we mooie resultaten voor een plezierigere en duurzamere leefomgeving.

Afval en Grondstoffen

Meer grondstoffen in de kringloop houden en CO_2-emissies fors verminderen: daarom stimuleert Spaarnelanden het scheiden van afval. In Haarlem sloten we in 2020 weer een aantal nieuwe wijken aan op SPA, onze strategie voor een betere afvalscheiding. Door corona zagen we wel een opmerkelijke verschuiving van het afval in containers: veel meer karton in de papierbakken en een verschuiving van het afvalaanbod, minder vanuit bedrijven, meer vanuit huishoudens. Mensen gingen tijdens de lockdowns hun huis opruimen, waardoor er aanzienlijk meer grof huishoudelijk afval werd aangeboden en er lange rijen bij het Milieuplein ontstonden. We hebben met man en macht gewerkt om de containers in de wijken op tijd te blijven legen.
Met slim rijden proberen we brandstof en uitstoot te besparen op onze inzamelroutes. Voor bewoners kwamen we met een website waarop je realtime kunt zien hoeveel ruimte er nog is in de ondergrondse containers.

Beheer Openbare Ruimte

Om te voorkomen dat de klimaatverandering een klimaatramp wordt, werken we verder aan het klimaatadaptief maken van de leefomgeving. Naast het reguliere onderhoud in de leefomgeving, kregen we in 2020 ook de kans om de ecologie te verbeteren. Zo gingen we door met ontstening en de aanplant van meer bomen. Ook startten we met ecologisch maaibeheer en een innovatie met vochtsensoren bij bomen. We zetten nieuwe stappen in de bestrijding van de iepziekte en pasten natuurlijke bestrijdingsmethoden toe tegen de Japanse duizendknoop en de eikenprocessierups. In het wegbeheer gebruikten we meer duurzame materialen en hebben we zelfs 3D-geprinte objecten van gerecycled materiaal toegepast voor nestkastjes en insectenhotels.

Parkeerservice

Door corona moesten de parkeergarages in het voorjaar snel van allerlei markeringen worden voorzien om ook hier bezoekers op de nieuwe maatregelen te attenderen.

Wat achterstallig onderhoud betreft, lijkt er verbetering op komst. In 2020 adviseerden we onze opdrachtgever over te nemen onderhoudsmaatregelen en konden we al starten met de renovatie van de ventilatiesystemen in enkele garages.

Mobiliteit Service

Bij onze werkplaats nam de druk toe doordat collega's vanwege corona ons materieel intensiever gebruikten. Daarbij namen we bijzondere coronamaatregelen om het onderhoud aan voertuigen toch veilig door te laten gaan. Tegelijkertijd ging de ontwikkeling naar zuinig, schoon en duurzaam rijden gewoon door. Spaarnelanden wil in 2030 emissieloos zijn. Inmiddels is 19% van ons wagenpark elektrisch en experimenteren we op kleine schaal met de alternatieve brandstof HVO. Ook zijn we trots dat de veiligheidsregio's Kennemerland en Zaanstreek-Waterland ervoor hebben gekozen om een deel van hun materieel bij Spaarnelanden in onderhoud te brengen.

Zandvoort

Ook in Zandvoort wordt meer op afvalscheiding ingezet. In 2020 hebben we ons plan voor Duurzaam Afval Beheer (DAB) daadwerkelijk uitgerold. Verder heeft Spaarnelanden met de gemeente meegedacht over het plan om de Grand Prix als evenement zo duurzaam mogelijk te laten verlopen. Daarnaast zetten we ons in om het afvalbeheer op het strand te verduurzamen.

2.5 Mensen en veiligheid

De veerkracht van Spaarnelanders is groot

Achter de schermen werken we hard aan de verduurzaming van onze bedrijfsvoering. Ook zorgen we dat de kwaliteit van onze activiteiten voortdurend verbetert en dat onze medewerkers goed, veilig en met plezier hun werk kunnen doen.

Gedurende de coronapandemie is in 2020 gebleken dat onze medewerkers zeer flexibel en gedreven zijn om juist onder moeilijke omstandigheden de klus te klaren.

De introductie van corona in ons land bracht twee grote risico's met zich mee. Enerzijds betrof dat het besmettingsrisico van onze medewerkers, en anderzijds - daarmee samenhangend - de dreiging voor de continuïteit van onze vitale functie voor de samenleving. Het was zaak om snel te handelen om deze bedreigingen in kaart te brengen en de juiste maatregelen te nemen. Voordat de eerste besmettingen in ons land geregistreerd werden, startte Spaarnelanden al een mt-coronacrisisteam en een regulier coronacrisisteam op. Wekelijks bespraken de leden hiervan de ontwikkelingen en te nemen maatregelen. We konden daarbij terugvallen op ons pandemieplan, dat al sinds de uitbraak van de Mexicaanse Griep in 2009 deel uitmaakt van ons Bedrijfscontinuïteitsplan.

Voor de medewerkers kwam er een coronacrisismeldpunt, waar ze 24/7 via Whatsapp vragen konden stellen en meldingen van coronaklachten en -tests konden doorgeven. Zo konden eventuele besmettingen centraal worden gecoördineerd. Vanuit de afdeling SRM werden medewerkers frequent geïnformeerd over maatregelen op het werk, reizen en quarantaine.

Ons kantoor ging stapsgewijs op slot en we hebben de coronamaatregelen streng gehandhaafd. Soms moesten we creatief omgaan met de inzet van onze medewerkers. Vooral bij de unit Afval en Grondstof was er grote druk, ook omdat door al het thuiswerken onze afvalcontainers veel intensiever werden belast. Kantoormedewerkers vroegen of ze ergens konden ondersteunen. Bij de afdeling Planning is druk gepuzzeld om zo alle planningen rond te krijgen. Tegelijkertijd staken we onze medewerkers regelmatig een hart onder de riem, zoals met video's van de directie en een bosje bloemen voor het thuisfront.

Gezondheid en ongevallen

Bij Spaarnelanden is in 2020 geen coronabrandhaard geweest. Het ziekteverzuim bleef min of meer gelijk en bedroeg in 2020 7,39%. Van dit percentage duurde het verzuim bij 0,67% korter dan een week, bij 1 % duurde het een week tot zes weken, en bij 3,72% langer dan zes weken en 2% langer dan een jaar. De verzuimfrequentie was 1,08 (gemiddeld aantal ziekmeldingen per werknemer over een periode).

Al onze incidenten, ongevallen en bijna-ongevallen worden bijgehouden in een register. In 2020 heeft één bedrijfsongeval plaatsgevonden dat meldingsplichtig was; deze hebben wij dan ook gemeld bij de inspectie SZW. In 2020 hadden wij in totaal 18 meldingen op het gebied van ongevallen, bijna-ongevallen en incidenten. Hiervan waren er zes met letsel.

Gezondheidsweek

Spaarnelanden ziet graag dat al haar medewerkers zich goed voelen en fit blijven. Om dat extra te benadrukken, organiseerden we in februari een gezondheidsweek. Medewerkers kregen behalve stoelmassages, een gezondheidscheck en een mini-workout, ook tips om met kleine aanpassingen in hun leefstijl zelf aan een goede gezondheid bij te dragen.

Verzuimaanpak houdt rekening met zwaar werk

Spaarnelanden heeft te maken met een vergrijzend personeelsbestand. Daarom is bij ons duurzame inzetbaarheid van medewerkers een actueel thema. In dat kader ontwikkelden we in 2020 een nieuwe verzuimaanpak voor medewerkers die lichamelijk inspannend werk verrichten.

Het Goede Gesprek

We willen dat de functioneringsgesprekken met onze medewerkers op een positieve manier bijdragen aan hun verantwoordelijkheidsgevoel en betrokkenheid bij onze organisatie. De gesprekken moeten daarom vooral gaan over ontwikkeling en integratie van onze kernwaarden in het dagelijks werk. Dat noemen we het Goede Gesprek: meer persoonlijk contact vanuit de leidinggevende, ook om een gesprekscultuur op gang te brengen over duurzame inzetbaarheid.

In 2020 voerde hr daarom een nieuwe gesprekscyclus in. Onder de naam Het Goede Gesprek transformeert de traditionele cyclus van functioneringsgesprekken naar een voortdurende dialoog over onderwerpen die de strategische visie van Spaarnelanden en onze omgeving raken. Gedurende het jaar kunnen medewerkers en leidinggevenden op meerdere momenten gesprekken initiëren. Daarin komen ook onderwerpen over persoonlijke ontwikkeling aan bod, met vragen als: doe je de goede dingen, waar ligt je kracht, hoe blijf je je ontwikkelen en zit je nog op de juiste plek? Een mooie manier om voortdurend behoeften, verwachtingen en doelstellingen met elkaar uit te wisselen.

Personeelsbestand in 2020

Het personeelsbestand van Spaarnelanden telde op 31 december 2020 277 FTE. Van onze medewerkers zijn er 58 vrouw. De gemiddelde leeftijd is 47 jaar. In 2020 ging 16 FTE uit dienst en kwam er 18 FTE in dienst. Ook huurden we een kleine 100 externe medewerkers in, met name voor seizoenspieken.

Certificatie veiligheid, kwaliteit en milieu

Al onze buitenmedewerkers zijn gecertificeerd conform VCA. Dit betekent dat ze over voldoende kennis en vaardigheden op het gebied van veilig werken beschikken. Als bedrijf zijn wij VCA** gecertificeerd volgens de laatste norm (de ** staan voor hoofdaannemer). In 2020 vond een succesvolle externe audit van het VCA**-systeem voor veiligheidsmanagement plaats. Hiermee hebben wij ons certificaat weer voor drie jaar verlengd.

Spaarnelanden is gecertificeerd voor ISO 9001 (Kwaliteitsmanagement) en ISO 14001 (Milieumanagement). In 2020 hebben wij voor ISO 9001 een opvolgingsaudit gehad. Voor ISO 14001 hebben wij een succesvolle initiële audit gehad; hierdoor zijn we weer voor drie jaar gecertificeerd.

Klachten over gedrag van medewerkers

Spaarnelanden kent voor klachten over het gedrag van medewerkers een klachtencoördinator. Klachten worden geregistreerd in een klachtenregister, waarbij ook correctieve en preventieve maatregelen worden opgenomen. In 2020 registreerden wij 54 klachten. De meeste klachten gaan over houding en rijgedrag. We analyseren deze klachten vervolgens op basis van hoor en wederhoor. Ze worden besproken met het team en de betreffende medewerker.

2.6 Verslag van de Ondernemingsraad

Ondanks het roerige jaar goed in gesprek gebleven

Door corona was het ook voor de Ondernemingsraad een heel vreemd jaar. We vergaderden alleen nog maar via Microsoft Teams. Ook de overleggen met de bestuurder deden we online. Toch stond dit een goed contact niet in de weg.

Eén OR-lid is permanent afgevaardigd in het corona-crisisteam van Spaarnelanden en houdt de overige OR-leden op de hoogte van de ontwikkelingen. Gelukkig hebben zich binnen de OR geen gevallen van corona voorgedaan. Wel kwamen er veel vragen over de sluiting van onze kantine, een maatregel bedoeld om besmettingen te voorkomen.

We mogen als raad best trots zijn over hoe we ondanks corona zijn doorgegaan met belangrijke onderwerpen binnen ons bedrijf en zijn medewerkers. Naar ons oordeel heeft de directie deze crisis adequaat opgepakt, bijvoorbeeld door direct schermen tussen bureaus te plaatsen en effectieve regelingen voor de chauffeurs op onze wagens in te voeren. De benodigde maatregelen werden snel genomen en bleken goed te werken.

Ondanks corona is het ziekteverzuim bij Spaarnelanden binnen de perken gebleven en dat zegt veel over de spirit in ons bedrijf en de kwaliteit van de getroffen maatregelen.

Op cursus en goed gesprek

De gehele ondernemingsraad volgde in augustus een tweedaagse basiscursus over de Wet op de Ondernemingsraden. We zijn hier erg te spreken over. Bijzonder aan deze cursus was dat we van tevoren via e-learning al werden getraind in de basisbeginselen van de WOR, zodat tijdens de training meer over de inhoudelijker zaken gepraat kon worden. Op de laatste dag schoof ook de bestuurder aan. Er ontstond een positief gesprek over met name de manier waarop wij met elkaar willen communiceren.

Bijna elke maand vond er overleg plaats met de bestuurder (in 2020 in totaal negen keer), en maandelijks is er ook een informeel overleg om de agenda voorhet overleg voor te bereiden. Het contact met de bestuurder hebben we altijd als goed ervaren. Wel zouden we in sommige trajecten wat eerder betrokken willen worden.

In 2020 kreeg de OR beschikking over een ambtelijk secretaris. Zij maakt nu na elke vergadering een verslag voor alle medewerkers en zorgt voor een goed geordend archief.

Belangrijke onderwerpen in 2020 waren:

Investeringsaanvraag Pand 49

Een grote investering in een bestaand pand aan de achterkant van ons terrein in Haarlem. De ondernemingsraad bracht hier een positief advies over uit.

Fietsregeling

Na uitvoerig overleg met de bestuurder hebben we bereikt dat de maximale vergoeding voor de fietsregeling werd verhoogd, zodat ook een elektrische fiets nu binnen het budget past. De vraag bleek groter dan er op basis van het budget kon worden toegekend. Daarom hebben we gevraagd om voor het volgende jaar een wachtlijst aan te leggen, zodat eerder afgewezen belangstellenden dan als eerste aan de beurt komen.

Handboek personeel

De oplevering van de nieuwe versie van dit handboek werd uitgesteld in afwachting van de cao-onderhandelingen. Nadat deze waren afgerond, konden we onze instemming geven op de voorgestelde wijzigingen.

Gps-volgsysteem

In het kader van zuiniger rijden zijn nu met instemming van de OR gps-kastjes in de wagens van Spaarnelanden ingebouwd. In overleg met de bestuurder is afgesproken welke data er wel en niet zichtbaar mogen zijn. Dit om de privacy van de chauffeurs te beschermen. Ook hebben we afgesproken dat chauffeurs niet na iedere stop zich opnieuw bij het gps-kastje hoeven aan te melden. Dit zou anders tot onwerkbare situaties hebben geleid.

Milieuplein zondagsrooster

De in 2019 ingevoerde proef met zondagsdiensten voor het milieuplein hebben we geëvalueerd. Onze conclusie was dat dit goed blijkt te werken. Spaarnelanden kan wat de OR betreft doorgaan met deze regeling.

Herziening verzuimbeleid

We hebben ingestemd met uitstel van het al geplande preventief medisch onderzoek onder medewerkers. Door corona was het niet verstandig om dit onderzoek uit te voeren.

2.7 Milieu

CO_2-Prestatieladder

Sinds 2018 staat Spaarnelanden op trede 5 van de CO_2-Prestatieladder. Onze inspanningen zijn erop gericht om ook in de toekomst op deze hoogste trede te blijven van dit CO_2-managementsysteem. Trede 5 stelt hoge eisen aan de duurzaamheid en transparantie van onze organisatie en betekent dat we ook de CO_2-emissie in de keten en sector betrekken.

Het terugbrengen van CO_2-emissies gaat dus verder dan onze eigen bedrijfsvoering. Door tal van samenwerkingen en initiatieven lukt het ons ook om bij te dragen aan verlaging van de CO_2-uitstoot in de hele keten van bewoners, leveranciers en partners. Inmiddels is onze elektriciteit volledig groen, zodat we bij het gebruik van elektriciteit geen CO_2 meer uitstoten.

De meest recente rapportage van onze CO_2-emissies is over 2019. In Scope 3 is het effect zichtbaar van afvalscheiding in Haarlem en Zandvoort. Doordat we bewoners stimuleren om steeds meer afval te scheiden, hoeft er minder afval te worden verbrand.

	2019	2018	2017
Spaarnelanden NV			
Scope 1 - direct	1.927	1.854	1.902
Scope 2 - indirect SPL	30	31	24
Scope 3 - indirect derden	19.438	20.388	20.769
Zandvoort			
Scope 1 - direct	1657	71	
Scope 3 - indirect derden	2.356	2.640	
SPL Bedrijven BV			
Scope 1 - direct	11		
Scope 3 - indirect derden	100	98	

De CO_2-prestatieladder staat afgebeeld op de volgende pagina.

Afvalscheiding draagt bij aan onze klimaatdoelen

Meer scheiding van afval aan de bron leidt in combinatie met nascheiding tot meer secundaire grondstoffen en zo tot een betere circulaire economie. Daardoor verbetert ook de totale CO_2-footprint van de inzamelketen. De extra transportbewegingen en de productie van benodigde inzamelmiddelen worden ruimschoots gecompenseerd door de vermeden CO_2-emissies door de besparing van primaire grondstoffen.

Voor het berekenen van onze milieuprestaties maken we gebruik van de tool Ecotest. Daaruit blijkt dat we in de keten van 2016 tot en met 2020 een totale afname van circa 1.400 ton CO_2 hebben gerealiseerd (blauw). Daarbij is nog 90% van de CO_2-emissies (grijs) veroorzaakt door het verbranden van restafval.

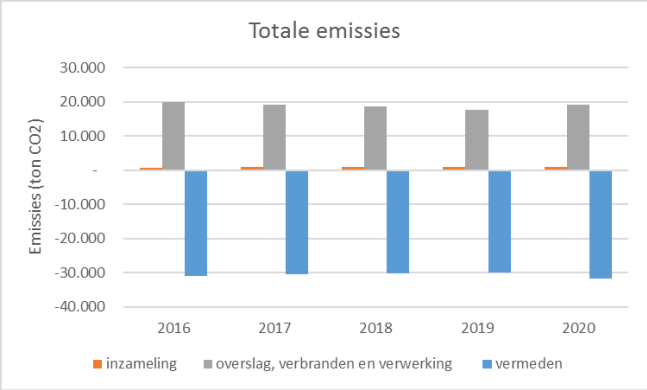

CO_2-PRESTATIELADDER© Niveau 5

De CO_2-prestatieladder is het duurzaamheidsinstrument dat bedrijven en overheden helpt bij het reduceren van CO_2, dit zowel binnen de eigen bedrijfsvoering, als in de keten. Spaarnelanden is op het hoogste niveau (5) gecertificeerd. Meer weten?Haal dan de de rapportage op via www.spaarnelanden.nl

1 CO_2-emissie door Spaarnelanden

Binnen 'scope 1' van de voetafdruk vallen de emissies die direct ontstaan uit activiteiten van Spaarnelanden: emissies door aardgasverbruik voor verwarming van gebouwen en brandstofgebruik van voertuigen.

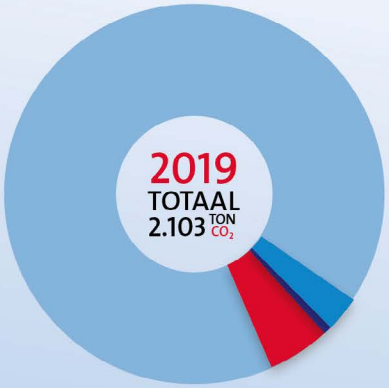

Brandstof voertuigen

- Haarlem 1.777 ton CO_2
- Zandvoort 104 ton CO_2
- Spaarnelanden Bedrijven 11 ton CO_2

Aardgas verwarming gebouwen

- Haarlem: 150 ton CO_2
- Zandvoort: 61 ton CO_2

OPVALLEND IN 2019

Vervanging benzine- door e-voertuigen:
25% minder benzine
CO_2-emissie van **64** naar **47** ton

Intensiever gebruik kantoorpanden:
33% meer verbruik van aardgas voor verwarming
CO_2-emissie van **113** naar **150** ton

DOELSTELLING 2022

Daling CO_2-voetafdruk met **16,5%** ten opzichte van 2017

- **13%** door alternatieve brandstoffen (nog te realiseren)
- **2,5%** electrisch rijden (**1,9%** bereikt)
- **1%** elektrische overige middelen (**0,1 %** bereikt)

2 Indirecte emissies voor Spaarnelanden

Binnen 'scope 2' vallen de CO_2-emissies die direct ontstaan uit de bedrijfsvoering van Spaarnelanden: bijvoorbeeld bij het opwekken van de door Spaarnelanden gebruikte elektriciteit.

ELEKTRICITEITSGEBRUIK IN KWH

Vooral voor parkeergarages, kantoren en fietsenstallingen.

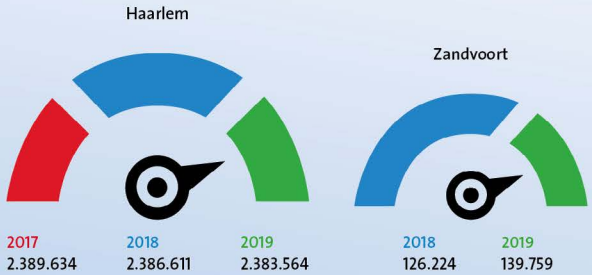

EMISSIES VERGROEND

Het gaat hier om de emissies voor gebruikte elektriciteit: deze worden vergroend door middel van 'wind-op-land'-certificaten en tellen niet mee op de CO_2-balans van Spaarnelanden. De warmte-koude installatie van het hoofdkantoor resulteert in 30 ton CO_2-emissie.

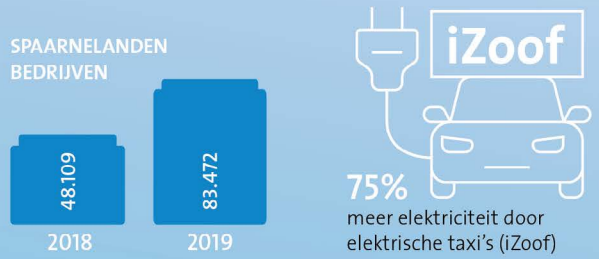

3 Indirecte emissies voor Spaarnelanden

Binnen 'scope 3' vallen de CO_2-emissies door derden vanwege activiteiten van Spaarnelanden, voor het verwerken van ingezameld afval, maar ook bijv. productie van containers, ICT, bezoekers milieustraat en woon-werkverkeer.

2019: 19.438 ton CO_2-emissie door derden vanwege activiteiten van Spaarnelanden, waarvan 17.604 ton uit overslag en recycling.
(Dit gaat over de negen grootste afvalstromen in Haarlem).
De verbranding van huishoudelijk restafval is goed voor het leeuwendeel; de daling gaat min of meer gelijk op met de stijging van de gescheiden stromen. Des te meer afval we scheiden, des te minder emissies van CO_2.

Des te meer we afval opnieuw als grondstof gebruiken, des te meer voorkomen we het verbruik van natuurlijke grond- en brandstoffen. En dus vermijden we steeds meer emissies van CO_2.

2.8 SDG's

Duurzame ontwikkelingsdoelen als kompas

Op deze ontwikkelingsdoelen had Spaarnelanden in 2020 positieve impact.
In de SDG-tabel (zie bijlagen) maken we inzichtelijk op welke manier we hebben bijgedragen.

2.9 Onze omgeving en belangrijke thema's

Wat we leren van onze stakeholders

We staan midden in de samenleving en houden nauw contact met onze stakeholders, zoals gemeenten, bewoners en bedrijven. Onze positie tussen deze partijen in maakt dat we effectief leren over behoeften en trends.

Als belangrijkste stakeholders ziet Spaarnelanden haar medewerkers, opdrachtgevers en de mensen die in Haarlem en Zandvoort wonen en werken. We staan natuurlijk ook in nauw contact met wijkraden, maatschappelijke organisaties en de politiek. Dankzij de dialoog met al deze groepen leren we of we op de goede weg zitten en werken we aan een breed draagvlak voor onze activiteiten.

Al deze gesprekken samen noemen we de 'stakeholderdialoog'. Regelmatig staan we met vertegenwoordigers uit al deze stakeholdergroepen stil bij de prestaties van Spaarnelanden op belangrijke thema's. Ook verwerken we feedback op ons functioneren.

Op basis van de stakeholderdialoog stelden we belangrijke thema's vast, zoals weergegeven door de materialiteitsmatrix. De grafiek laat zien welke onderwerpen door Spaarnelanden en haar omgeving als 'materieel' worden beschouwd. Dit zijn thema's die aan de ene kant onze stakeholders erg relevant vinden en aan de andere kant ook veel impact hebben op de duurzaamheidsprestatie en impact van de organisatie.

Dit beeld ontstond in 2018 en is anno 2020 nauwelijks veranderd, zo blijkt uit gesprekken met managers en relatiebeheerders van Spaarnelanden. We merken dat inwoners het milieu en de kwaliteit van onze kernactiviteiten wat belangrijker zijn gaan vinden. We krijgen ook meer vragen over onze manier van werken en merken meer twijfels over het effect van afvalscheiding. Dit maakt dat voorlichting en zichtbaarheid als thema's in belang zijn toegenomen. Daarnaast horen we vaker dat inwoners onze activiteiten op 'social return' hoger waarderen, net als het feit dat we gemaakte afspraken nakomen. Vanuit de wijkraden vernemen we een groeiend belang van trends als klimaatadaptatie, biodiversiteit, zwerfvuil, vergroening en het zelf mogen verzorgen van groen (groenparticipatie).

Voor onze dienstverlening in alle parkeervoorzieningen scoorde Spaarnelanden een 8,9 in de samenwerkingsmonitor. Voor bezoekers van parkeergarages is het beeld over Spaarnelanden wellicht minder gunstig. De Haarlemse garages kampen met diverse gebreken door langdurig uitgesteld groot onderhoud. Dit straalt af op de reputatie van Spaarnelanden, terwijl het de eigenaar is die het niveau van onderhoud bepaalt en daar budget voor beschikbaar stelt. Daarom intensiveerden wij onze advisering aan de opdrachtgever op dit punt en vroegen we aandacht voor het belang van borging van groot- en vervangingsonderhoud.

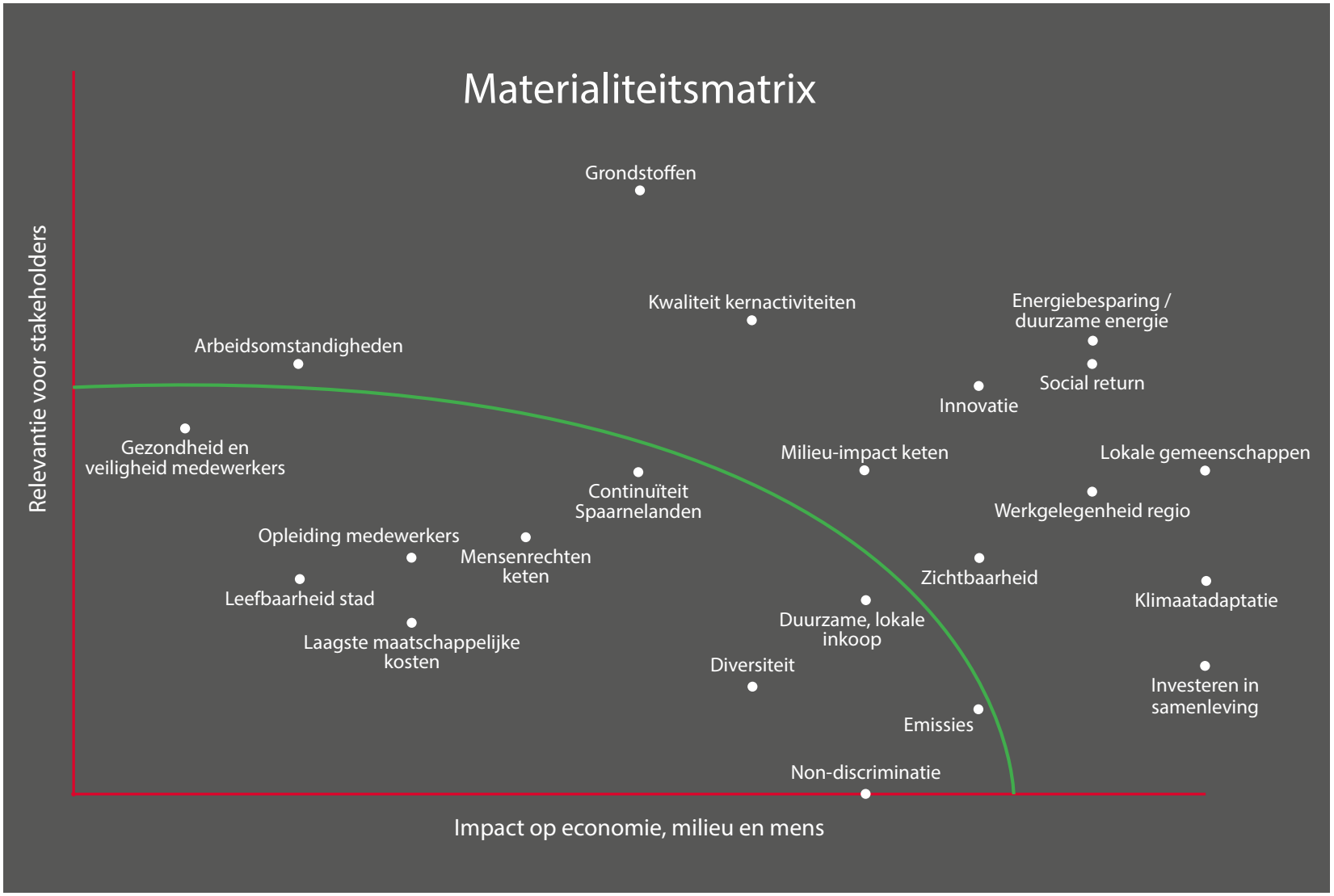
Materialiteitsmatrix
Relevantie voor stakeholders
Impact op economie, milieu en mens
Grondstoffen
Kwaliteit kernactiviteiten
Energiebesparing / duurzame energie
Social return
Innovatie
Arbeidsomstandigheden
Gezondheid en veiligheid medewerkers
Milieu-impact keten
Lokale gemeenschappen
Continuïteit Spaarnelanden
Werkgelegenheid regio
Opleiding medewerkers
Mensenrechten keten
Zichtbaarheid
Leefbaarheid stad
Klimaatadaptatie
Duurzame, lokale inkoop
Laagste maatschappelijke kosten
Diversiteit
Investeren in samenleving
Emissies
Non-discriminatie

Hoofdstuk 3
Ontwikkeling in 2020 rond kernthema's

3.1 Grondstoffen en circulariteit

3.2 Biodiversiteit en klimaat

3.3 Participatie en lokale gemeenschap

3.4 Energietransitie en vermindering uitstoot

3.5 Governance, klanttevredenheid en vertrouwen

3.6 Duurzame stadsmobiliteit en deeleconomie

Op deze thema's willen we excelleren

Om duurzame impact te kunnen hebben, kiest Spaarnelanden voor focus en sturing op zes kernthema's. Deze houden nauw verband met de eerder beschreven materiële thema's en komen voort uit onze strategie. Op de pagina's hierna doen we verslag van onze ontwikkeling in 2020 op deze thema's.

1. Grondstoffenschaarste en circulariteit

We consumeren elk jaar meer dan de aarde kan voortbrengen. In Nederland ligt onze ecologische voetafdruk zelfs op 2,9 keer de ecologische capaciteit van de aarde. Het besef wordt urgent dat we zuinig moeten omgaan met natuurlijke hulpstoffen en deze zoveel mogelijk moeten hergebruiken. Spaarnelanden zet zich daarom in voor meer afvalscheiding en meer hoogwaardige recycling van grondstoffen.

2. Biodiversiteit en klimaatadaptatie

De aarde warmt op. En daardoor verandert ons klimaat. Behalve een stijging van de zeespiegel betekent dit de komende decennia ook dat steden 's zomers meer last krijgen van hitte en dat het steeds meer en harder gaat waaien en regenen. Dit heeft gevolgen voor de leefomgeving en de manier waarop we met bijvoorbeeld groen en bomen omgaan. Klimaatbestendige beheersmaatregelen en biodiversiteit hebben de komende jaren onze bijzondere aandacht.

3. Participatie en lokale gemeenschap

De Participatiewet vraagt van bedrijven en overheden dat ze mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt voldoende kansen bieden op werk en ontplooiing. Tegelijkertijd willen burgers zelf ook meer betrokken worden bij hun omgeving. Ook dat is participatie. Met ons werk in de openbare ruimte en de werkgelegenheid die wij op dit gebied scheppen, bijvoorbeeld in onze wijkteams maar ook met betrekken van ambassadeurs, neemt Spaarnelanden een betekenisvolle positie in.

4. Energietransitie en vermindering uitstoot

De wereld moet snel over van fossiele brandstoffen naar duurzamere varianten. Deze overgang is nogal complex en vraagt om een fijnmazig netwerk van bijvoorbeeld zonnepanelen, windmolens, vergisters, waterstofstations en batterijen. In het eigen wagenpark en dat van onze klanten zijn we continu bezig om het gebruik van fossiele brandstoffen en schadelijke uitstoot te beperken. In 2030 willen we emissieloos zijn.

5. Governance, klanttevredenheid en vertrouwen in de overheid

Een effectief werkend, semi-openbaar Spaarnelanden draagt bij aan goodwill voor de overheid. Spaarnelanden zorgt daarom dat bewoners, bedrijven en andere stakeholders tevreden blijven over haar dienstverlening. Daarnaast betrekken we mensen bij onze inzet voor de grote thema's van nu en van de toekomst. Voor dit alles is goed bestuur nodig: de governance van Spaarnelanden.

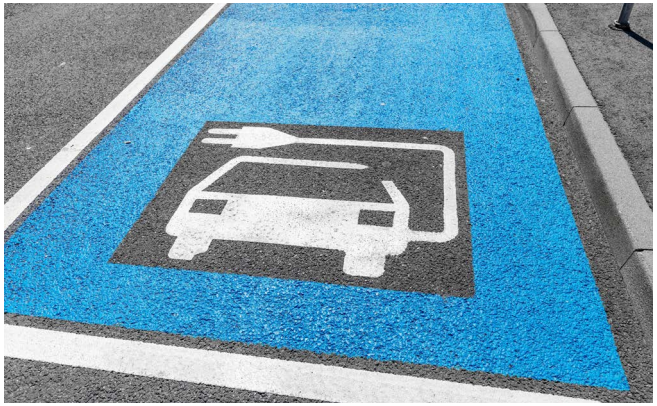

6. Duurzame stadsmobiliteit en deeleconomie

Nieuwe ontwikkelingen in de wereld van logistiek en mobiliteit maken het vervoer in steden slimmer en schoner. Daarbij zorgt een groeiende deeleconomie voor minder grondstoffengebruik en nieuwe mogelijkheden voor de inrichting van de leefomgeving. Wij zien een regierol voor overheidsbedrijven, als spil tussen bewoners, overheden en markt. Met onze initiatieven sorteren we daarop voor. Mobiliteit is van oudsher een belangrijke kern in onze bedrijfsvoering; we laten ons prikkelen en uitnodigen om onze affiniteit en kennis te delen en toe te passen.

3.1 Grondstoffenschaarste en circulariteit

We scheiden steeds meer afval met elkaar

Spaarnelanden zet zich in voor afvalscheiding en circulariteit om zoveel mogelijk grondstoffen in de kringloop te houden en CO_2-emissies te verminderen. In 2020 zagen we dat ons programma voor afvalscheiding in Haarlem steeds betere resultaten geeft. Ook Zandvoort gaat meer afval scheiden.

Spaarnelanden is een essentiële schakel in de circulaire keten. Voor ons is bewerking van grondstoffen geen primaire taak, maar we nemen we zoveel mogelijk verantwoordelijkheid voor de resultaten in de afval- en grondstoffenketen. Dat kan gaan om regie bij afvalscheiding tot aan maatregelen om grondstoffen zoveel mogelijk circulair te behandelen.

In Nederland vlamde in 2020 de discussie op over bron- versus nascheiding. Zijn machines niet beter in staat dan mensen om grondstoffen uit het restafval te halen? Bij Spaarnelanden ervaren we in de praktijk en aan de hand van data dat het resultaat van bronscheiding door mensen vele malen hoger ligt dan dat van een machine. Zo naderen we in Haarlem al 50% bronscheiding, terwijl de nascheiding met 3,2% nog erg tegenvalt. Bronscheiding levert bovendien de beste kwaliteit grondstoffen op voor duurzaam hergebruik. >

> Overigens is een nascheidingsinstallatie voornamelijk ingericht om plastic, blik en drinkpakken uit het afval te scheiden. Het scheiden van papier/karton, gft, glas en textiel kan alleen aan de bron. Nat gft en papier vormen in de nascheidingsinstallatie een pulp die de machine verstoort.

Wij zien hierbij nog een belangrijk punt, dat in de vaak technisch-economische discussie over dit onderwerp te weinig aandacht krijgt: door bronscheiding worden mensen zich meer en meer bewust van de hoeveelheid verpakkingsmateriaal die ze met hun aankopen in huis halen. Elke week opnieuw een volle duobak met PBD aan de weg zetten is voor veel mensen een eyeopener. Dit leidt tot ander koopgedrag, wat producenten op den duur weer stimuleert om minder onnodige plastics op de markt te brengen. En dat is precies de bedoeling van het beleid in Nederland.

Meer afval in containers

In 2020 zagen we als gevolg van corona een opmerkelijke verschuiving in het afvalaanbod. Doordat mensen massaal gingen thuiswerken, zamelden we aanzienlijk meer huishoudelijk afval in, en minder bedrijfsafval. Ook de groei van pakketbezorging bezorgde ons hoofdbrekens. Papiercontainers raakten vaker verstopt door de vele kartonnen dozen. Spaarnelanden zette het hele jaar extra medewerkers in om deze verschuiving in het aanbod de baas te worden.

Een toename van het aanbod was ook zichtbaar voor duobakken en de rolcontainers voor gft. Waar eerst 65% van de bakken voor inzameling werd aangemeld, zagen we tijdens de coronacrisis dat er 100% werd aangeboden. Om dit aan te kunnen moesten we extra inzamelroutes inplannen.

De extra inspanning leidde tot extra kosten. Deze zijn in nauwe afstemming met de gemeente Haarlem gemonitord en worden verrekend. Door het grote aanbod van huishoudelijk afval bleef het scheidingspercentage in Haarlem steken op 48,5%. Ook de tegenvallende resultaten van nascheiding droegen bij aan een lager dan verwacht scheidingspercentage. Gemiddeld kwam de nascheiding in 2020 uit op een nettobijdrage van 3,2%. Per Haarlemmer zamelden we in 2020 450 kilo in (2019: 420 kilo).

SPA: Afvalscheiding in Haarlem

De ontwikkeling rond afvalscheiding in Haarlem werpt zijn vruchten af. Ons programma SPA (strategisch plan afvalscheiding) is inmiddels op een dergelijk grote schaal uitgerold dat we de traditionele piek tijdens de feestdagen goed konden bedienen. De containercapaciteit in de wijken is nu veel groter. En doordat er veel minder bijplaatsingen - dé bron van zwerfafval - waren, zagen we ook de kwaliteit van de buitenruimte goed op peil blijven.

Voor Haarlem breidden we het aantal gft-containers (groente, fruit- en tuinafval) op standaard uit, met 260 stuks in de wijken Houtvaartkwartier, Indischebuurt en Slachthuisbuurt. In deze buurten zijn ook ondergrondse restafvalcontainers omgebouwd naar containers voor PBD en papier. Het aantal bovengrondse containers voor papier en PBD is in Haarlem uitgebreid met 64 stuks.

Meer nog dan de ontwikkeling van inzamelmiddelen, gaat SPA vooral over gedragsverandering. De middelen ondersteunen dit. Communicatie, vrijwillige adoptanten van grondstofstraatjes en afvalcoaches in de wijken jagen het vliegwiel verder aan. De intensieve samenwerking met afvalcoaches en handhavers is belangrijk: om verkeerd gedrag te signaleren en ook om inwoners te informeren en hun gedrag bij te sturen. De gecombineerde inzet versterkt elkaar en heeft ook een belangrijke preventieve functie: het feit dat de inwoners lezen, horen en zien dat er gecontroleerd wordt en weten wat de reden hiervan is (goede kwaliteit grondstoffen om hoge afkeurkosten te voorkomen) heeft een positief effect op het aanbiedgedrag.

Met het Strategisch Plan Afvalscheiding hebben we de afgelopen jaren flinke stappen gezet: we verwachten eind 2021 - als de geplande maatregelen zijn uitgerold - uit te komen op een aandeel bronscheiding van 51%. De ambitie van SPA is een scheidingspercentage van 68% inclusief nascheiding. In 2020 hebben we aan de Haarlemse gemeenteraad SPA

2.0 aangeboden, met een voorstel voor een samenhangend pakket van aanvullende maatregelen om afvalscheiding in Haarlem nog verder te stimuleren.

DAB: Afvalscheiding ook in Zandvoort gestart

Ook in Zandvoort zijn we doorgegaan om afvalscheiding breder te stimuleren, hier onder de noemer Duurzaam Afval Beheer (DAB). Zo stond 2020 in het teken van de uitrol van nieuwe containers in de openbare ruimte. Er is veel werk verzet en veel veranderd. Zo kregen alle bewoners van laagbouw in de zomer hun duobak voor gescheiden afval en kon eind 2020 heel Zandvoort-Noord worden voorzien van ondergrondse containers voor gescheiden grondstoffen en restafval.

Bijzonder was ook dat bewoners tijdens de inspraakperiode online de locaties voor ondergrondse containers in hun buurt konden inzien en daar meteen hun reactie konden geven. Dat leverde zeer veel reacties op, op basis waarvan we de plannen verder hebben kunnen aanpassen.

Check je container

Spaarnelanden ontwikkelde een website waarmee mensen online kunnen zien of er nog ruimte in hun afvalcontainer is. We willen met deze service voorkomen dat ze voor niks naar de afvalbak lopen om vervolgens hun vuilniszak ernaast plaatsen. De website geeft ook aan wanneer de bak wordt geleegd.

Green Collecting

De pilot Green Collecting werd in 2020 opnieuw verlengd. De geluiden zijn nog steeds positief voor dit innovatieve model om in de binnenstad van Haarlem voor alle inzamelaars van bedrijfsafval met één gezamenlijke auto rond te rijden. We schatten dat dit project in de pilotperiode de emissie van 12 ton CO_2, 5.600 gram fijnstof (PM10) en 1.400 gram stikstof (NOx) heeft voorkomen. In 2021 rijdt Spaarnelanden definitief als Green Collector in opdracht van de inzamelbedrijven voor bedrijfsafval in het centrum van Haarlem.

Campagne Elke kilo telt

Sinds de zomer hebben we campagne gevoerd om het bewustzijn voor afvalscheiding te vergroten. Onder de slogan 'Elke kilo telt' voerden we een mediacampagne in Haarlem en Zandvoort. Ook waren er bijzondere acties, zoals het raden van afval-geluiden bij lokale omroep Haarlem105 en een speciale foto-expositie in de Haarlemse Stadhuistuin. Hier werd ook het Haarlemse parfum gepresenteerd, dat we maakten van de kerstboom die eind 2019 op de Grote Markt stond.

Formule 1 Zandvoort

Het hele eerste kwartaal van 2020 stond nog in het teken van de voorbereidingen voor de Grand Prix. Een mega-operatie om alles in en om Zandvoort in goede banen te leiden, waarbij breed werd afgestemd tussen de organisatie, de gemeente, inwoners en ondernemers. Voor Spaarnelanden was de grootste uitdaging om een nieuw concept te ontwikkelen voor een duurzaam evenement met een afvalmanagementplan en een aanpak voor duurzame mobiliteit. Zoals bekend zijn de races vanwege corona niet doorgegaan, maar hopelijk kunnen de voorbereidende plannen weer benut worden als er alsnog een Grand Prix zal plaatsvinden.

Duurzaam strand met afvaleilanden

In 2019 plaatsten we vier afvaleilanden op het strand van Zandvoort. Deze blijken goed bij te dragen aan afvalscheiding op het strand, met name voor papier en glas. Voor plastic moeten we nog beter duidelijk maken welke soort plastic in de bak gedaan mag worden, zo blijkt uit onderzoek. In 2020 gaven betrokken inwoners van Zandvoort het afvaleiland bij Thalassa een opvallend, kunstzinnig uiterlijk mee.

Clean teams op het strand doen veel voor het duurzaamheidsgedrag van bezoekers. Speciale teams houden op drukke stranddagen een oogje in het zeil en stimuleren om afval netjes weg te gooien. We ontvingen veel positieve reacties van bezoekers en zien ook daadwerkelijk minder zwerfafval op dagen dat deze teams hun werk doen.

Hotspots met illegaal afval aangepakt

Hoewel we door corona minder nauw konden samenwerken met Handhaving, bereikten we toch dat de overlast van illegaal afval op verschillende locaties werd teruggedrongen. Hotspotlocaties worden continu in de gaten gehouden.

3.2 Biodiversiteit en klimaatadaptatie

Slimme ideeën voor de ecologie in de leefomgeving

Klimaatadaptatie en biodiversiteit hebben onze bijzondere aandacht. Zo hebben we ook in 2020 bijgedragen aan de ontstening en vergroening van Haarlem en Zandvoort. Meer bomen, meer bloemen, kruiden en gras vergroten de biodiversiteit. Waarbij we uiteraard exoten proberen af te remmen.

Als partner en adviseur van de gemeenten Haarlem en Zandvoort denken we met onze groenexperts wekelijks mee over allerlei verbeteringen in de openbare ruimte. Steeds vaker valt daarbij de keuze op uitbreiding van het groen.

Bermgras blijft langer staan

In 2020 ging onze proef Ecologisch maaibeheer van start. Tijdens de bloeiperiode in april en mei worden sommige gazons en bermen niet meer gemaaid. Dit geeft bloemen en insecten meer ruimte. In het algemeen lijkt de proef succesvol voor de biodiversiteit onder bepaalde insecten. Ook als we afgaan op de mening van het publiek zien we enthousiasme, al zijn hondenbezitters minder enthousiast: het is lastiger drollen oprapen tussen hoog gras en honden hebben last van grasaren. We leren van deze proef en investeren in structurele processen en machines. >

Maatregelen tegen de eikenprocessierups

Ook in 2020 nam de plaag met de eikenprocessierups in omvang toe, ondanks de preventieve maatregelen van een jaar eerder. Toen zetten we in op het stimuleren van natuurlijke vijanden door mezenkastjes op te hangen en bermen in te zaaien voor meer sluipwespen. Hoewel de aantallen ook in 2020 zijn toegenomen, zien we tegelijkertijd het aantal meldingen afnemen. De opmars van de eikenprocessierups houdt direct verband met de warmere zomers in ons land.

Corodex-terrein Zandvoort wordt bloemenparadijs

Naar een idee van een inwoner van Zandvoort besloten we het voormalige Corodex-terrein in te zaaien met gras- en bloemzaad. Ondanks het feit dat dit wat laat in het seizoen gebeurde, kwamen er toch al veel bloemen op die bijen en andere insecten aantrekken. We verwachten hier volgend jaar meer bloemen te gaan zien.

Bomen ingeënt tegen iepziekte

Spaarnelanden ziet veel in preventief inenten van iepen. Ook de Haarlemse Bomenridders hebben zich hardgemaakt voor inenten. Deze lobby maakte dat hiervoor in 2020 budget voor vrijgemaakt werd. Inmiddels zijn 1.200 iepen ingeënt. Het inenten heeft niet meteen effect. Helaas zijn er ook enkele reeds ingeënte iepen al gesneuveld. Ook in Zandvoort en Bentveld moesten zieke iepen worden gekapt. Vanaf november worden alle verwijderde iepen vervangen door sterkere bomen, zoals platanen, elzen en linden. De iepziekte houdt verband met het warme weer. Daardoor komen er meer eitjes uit van de iepenspintkever. Als een boom is aangetast, moet deze zo snel mogelijk professioneel worden verwijderd, om verspreiding van de ziekte te voorkomen.

Veel hulp bij aanpak Japanse duizendknoop

De bestrijding van de Japanse duizendknoop gaat nog niet goed. We hebben allerlei methodes uitgeprobeerd, tot aan elektrocuteren toe, maar niets is effectief gebleken.
Op basis van onderzoek concludeerden we in 2020 dat volledig uitgraven de beste methode is. Dat is nogal arbeidsintensief. Gelukkig stelt de gemeente nu extra middelen ter beschikking om deze plant te bestrijden. Onze oproep op onder andere Haarlem105 om mee te helpen had effect: liefst dertig vrijwilligers hebben zich gemeld.

Proef met vochtsensoren bij bomen

In droge hete zomers worden jonge bomen wel tien keer bewaterd. Vier tractoren met tanks vol water uit het Spaarne rijden dan door de stad om tweeduizend bomen die de afgelopen twee jaar zijn geplant water te geven. Per keer krijgen ze honderd liter water. Deze operatie wordt iets minder intensief nu Spaarnelanden experimenteert met sensoren die de vochtigheid van de grond rond de jonge aanplant monitoren. Verspreid door Haarlem staan inmiddels elf vochtsensoren bij bomen en beplanting. De sensoren worden op afstand uitgelezen zodat we zien welke bomen weer water nodig hebben. Deze innovatie kwam als idee van onze medewerker Rolly Kolk voort uit onze Innovatiebox.

Wateroverlast in Zandvoort

Zandvoort is afhankelijk van één persgemaal dat al het hemelwater en afvalwater afvoert naar de rioolzuivering in Haarlem. De badplaats ligt in een kommetje en heeft relatief veel verhard oppervlak. Daardoor loopt bij zware regenval het water niet snel weg. Als kennispartner adviseerden wij de gemeente over mogelijkheden om de waterberging te verbeteren. Afgelopen jaar is er veel aandacht geweest voor het onderhoud aan pompen en gemalen en zijn er kleine aanpassingen aan het riool gedaan om de betrouwbaarheid te verbeteren.

Nieuwe bomen voor Haarlem

In maart zijn we begonnen met het planten van 79 extra bomen in Haarlem, in opdracht van de gemeente. In het kader van de Structuurvisie Openbare Ruimte wil Haarlem de hoofdbomenstructuur herstellen.

Ecologische verkeersborden op proef

In het voorjaar heeft Spaarnelanden bamboe verkeersborden met aan de achterkant een 3D-geprint vogelhuisje of insectenhotel geplaatst in het Kenaupark in Haarlem. Bamboe gaat lang mee, heeft een natuurlijke uitstraling en het grote voordeel dat de productie CO_2-neutraal is. Het idee om aan de achterkant vogelhuizen en insectenhotels van gerecycled 3D geprint plastic te bevestigen, is een vondst van Edwin ten Wolde van Spaarnelanden, dat hij indiende via onze Innovatiebox. Hij werkte dit idee uit met behulp van de 3D Makerszone en Buginn. We testen de borden nu om te zien hoe ze zich houden onder verschillende weersomstandigheden. Daarnaast zijn we natuurlijk benieuwd of de natuur zich gaat vestigen in de voor hen geopende hotels en huisjes. In Nederland en zelfs daarbuiten is er veel belangstelling voor deze innovatie en diverse bestellingen zijn geplaatst bij Spaarnelanden.

Proef met hertenproof bloembollen

In Zandvoort plantten we een proefstrook met bloembollen en zaden die 'hertenproof' zijn. Naar verwachting zullen rondzwervende herten en reeën uit de Amsterdamse Waterleidingduinen deze links laten liggen.

3.3 Participatie en lokale gemeenschap

Samenleven is steeds meer samen doen geworden

Dankzij ons werk in de openbare ruimte kunnen we veel betekenen op het gebied van participatie. In 2020 groeide het aantal vrijwilligers opnieuw en konden we weer net zoveel medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt aan zinvol werk helpen.

Inclusief werkgeverschap blijft een speerpunt in onze bedrijfsvoering, bijvoorbeeld door participatie via ambassadeurs en afvalcoaches, het stimuleren en faciliteren van bewonersinitiatieven en samenwerking met bedrijven.

SROI 5% en trede 3 PSO

Spaarnelanden neemt haar verantwoordelijkheid om ten minste 5% van de aanneemsom te besteden aan het inzetten van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Een kwetsbare doelgroep, die we vanwege corona met speciale maatregelen in bescherming namen. Ondanks coronamaatregelen behaalden we in 2020 deze 5% opnieuw. We bereikten trede 3 van het keurmerk PSO (Prestatieladder Socialer Ondernemen). Dat betekent dat Spaarnelanden koploper is als het gaat om werkgelegenheid voor mensen met een kwetsbare arbeidspositie. >

> Er zijn bij ons nu (in)direct meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werkzaam, dan bij organisaties in dezelfde grootteklasse. De PSO is een wetenschappelijk onderbouwd meetinstrument en keurmerk van TNO, dat de mate van sociaal ondernemen objectief meet en zichtbaar maakt.

Wijkteams bieden werkplekken

Spaarnelanden kent vijf stabiel draaiende wijkteams in Haarlem. In deze teams draaien mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt mee in het professioneel onderhoud van de leefomgeving. In de wijkteams werken 11 jong arbeidsgehandicapte WAJONG-ers op contract. Het aantal medewerkers vanuit de oude WSW is dit jaar gelijk gebleven met elf mensen. Ook hebben weer een aantal statushouders bij ons een plek gekregen om werkervaring op te doen. Daarnaast werkt een aantal jongeren via de praktijkroute mee in de Wijkteams. Inmiddels hebben we hiervoor contact met twee verschillende praktijkscholen in de regio.

Een belangrijke functie van onze wijkteams is dat ze de verbinding met inwoners van de wijk versterken en onze zichtbaarheid op straat vergroten. Daarom is het heel mooi dat er in 2020 ondanks corona toch een aantal wijkschoonmaakacties heeft plaatsgevonden. Betrokken inwoners werkten samen met Handhaving, scholen, corporaties en ons wijkteam om zwerfafval op te ruimen, uiteraard op 1,5 meter afstand.

Ook het project voor ambassadeurs ging in 2020 door en is nog altijd succesvol. Er zijn nu 25 ambassadeurs actief in de diverse stadsgebieden. Ambassadeurs van Spaarnelanden dragen op een mooie manier bij aan het schoon, heel en veilig houden van de openbare ruimte. In hun wijk fungeren ze als waardevolle schakels tussen inwoners en Spaarnelanden om problemen in de buitenruimte te signaleren

Adoptanten grondstofstraatjes dragen bij aan bewust afvalscheiden

Naast deze groep vrijwilligers is de stichting 'De stad heeft je nodig' dit jaar ook gestart met een groep vrijwillige grondstofstraatadoptanten van de nieuwe afvalcontainers in Haarlem. Adoptanten dragen bij aan bewustwording rond afvalscheiding. Er zijn inmiddels 22 adoptanten actief in de verschillende wijken van de stad. Ze werken samen met onze afvalcoaches en handhavers, die gele kaarten uitschrijven en zelfs boetes kunnen uitdelen als afval verkeerd wordt gedeponeerd. De inzet leidt tot een bijdrage aan gedragsverandering van bewoners.

Ook participatie in Zandvoort

Participatie en educatie beginnen ook in Zandvoort van de grond te komen, gesteund door de gemeente, die dit inmiddels tot beleid heeft verheven. Zo heeft Mooi idee, waar bewoners verbeterideeën kunnen aanleveren, in 2020 geleid tot allerlei initiatieven, waaronder een nieuwe kruidenpluktuin voor bewoners. Mensen van Nieuw Unicum laten we de mezenkasten bouwen die voor de bestrijding van de eikenprocessierups erg nuttig zijn.

Bijzondere samenwerking ontstond ook rond ons educatieprogramma over de milieu-impact van zwerfafval en de plastic soep. Basisschoolkinderen verzamelen doppen en flessen en ruimen met Juttersgeluk op het strand het zwerfafval op. En Juttersgeluk maakt - met mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt - van het ingezamelde plastic weer een mooie lamp, die vervolgens in de klas terugkomt: kringloop in het klein.

Speurtocht als alternatief voor kerstbomenactie

Traditioneel is de inzameling van kerstbomen in Haarlem een kinderfeestje. Kinderen verzamelen afgedankte kerstbomen in januari in ruil voor een klein bedrag en een lootje en dat werkt altijd erg goed. Dit jaar was dat helaas geen optie. Zoveel kinderen met ouders bij elkaar, dat was tegen de coronaregels. Om toch kinderen te betrekken, organiseerden we een speurtocht door de stad. In de kerstvakantie konden ze zo met hun ouders veel leren en ontdekken over hun leefomgeving, om vervolgens kans te maken op mooie prijzen. Er deden in totaal 250 kinderen aan onze speurtocht mee.

Social enterprise werkt

In onze ruime ervaring met iZoof Taxi als social enterprise hebben we een klimaat weten te creëren waarin er meer aandacht is voor de productiviteit van medewerkers. Door uitval bespreekbaar te maken kunnen we dit voorkomen én samen op zoek gaan naar waardig en zinvol werk. Spaarnelanden heeft bewezen medewerkers echt weer te kunnen activeren. Zo hebben we sinds 2018 vier oudere medewerkers duurzaam kunnen inzetten nadat zij om uiteenlopende redenen niet langer hun oude werkzaamheden konden uitvoeren. Daarnaast hebben we vijf jongeren en een statushouder laten instromen en laten wennen aan werk. We hebben ze opgeleid tot taxichauffeur of centralist en zij werken voor onze taxidienst of zijn inmiddels uitgestroomd. De klantwaardering is hoog en de medewerkers zijn over het algemeen tevreden met deze stap in hun carrière. In 2020 is één medewerker uitgestroomd en zeer tevreden met pensioen gegaan en een tweede medewerker maakte een duurzame overstap naar een vaste baan en opleidingstraject eind 2020/ begin 2021.

3.4 Energietransitie en vermindering uitstoot

Schoner rijden wordt steeds economischer

Spaarnelanden wil in 2030 emissieloos zijn. Op het gebied van mobiliteit kan Spaarnelanden veel bijdragen aan verduurzaming. Niet alleen door zelf elektrisch te gaan rijden, maar ook door met derden nieuwe ontwikkelingen uit te werken. Zo kwamen er in 2020 weer nieuwe elektrische wagens bij en zijn we al ver in onze zoektocht naar alternatieve brandstoffen.

Inmiddels rijdt 19% van ons wagenpark volledig elektrisch. Ook zien we de technologie van schoon rijden zich snel ontwikkelen. Dat sterkt ons in het vertrouwen dat we de komende jaren ook voor het zwaarder materieel een zero emissie alternatief vinden. En tot die tijd, gaan we ze op schone brandstoffen laten rijden.

Steeds meer voertuigen elektrisch

Zoals we in onze CO_2-Prestatieladder aangeven, is ons doel dat eind 2021 21% van ons wagenpark elektrisch rijdt. Eind 2020 kwamen we al uit op ruim 19%. Het ziet ernaar uit dat we onze doelstelling gaan halen, hoewel dit steeds lastiger wordt. Voor de lichtere wagens is elektrisch rijden inmiddels goed te doen. Nu zijn de zwaardere wagens aan de beurt en daar worden andere eisen aan gesteld. >

> Ondanks de hoopvolle fabriekscijfers blijken de prestaties van deze wagens in de praktijk nog tegen te vallen, vooral als ze door de aard van ons werk zwaarder worden belast of onder koude omstandigheden moeten rijden.

Desalniettemin geloven we in de kracht van onze voorbeeldfunctie. Als semi-overheidsbedrijf vinden we dat we het goede voorbeeld moeten geven om de ontwikkeling van elektrisch rijden verder aan te jagen. Ondanks het feit dat de aanschafprijs nog aanmerkelijk hoger ligt dan bij conventionele wagens gaan we door met het verleggen van onze grenzen op dit gebied. Zo hebben we in 2020 al geëxperimenteerd met een nieuw type zware bestelwagen, de Maxus en gingen we een nauwere samenwerking aan met Nissan voor elektrische lichte bestelwagens.

Voertuigen rijden goed op alternatieve brandstof

We hadden op het gebied van de alternatieve brandstof HVO graag grotere stappen willen zetten, maar werden daarin afgeremd door corona. We hebben minder kunnen testen. Over de proef met de drie wagens die voor de pandemie al in gang is gezet, zijn we erg positief. De drie geteste voertuigen blijken grotendeels erg goed te werken met deze nieuwe brandstof. HVO is een goed alternatief voor diesel gebleken. Doordat het van louter plantaardig materiaal wordt gemaakt, is de CO_2-voetafdruk aanmerkelijk lager dan bij fossiele brandstoffen.

Het grootste obstakel voor opschaling ondervinden we bij de fabrikanten van de wagens. Zij geven geen motorgarantie af bij volledig gebruik van HVO. Bijmengen kan wel, en dat is waar we de komende tijd volop op gaan inzetten.

Rijden op waterstof nog te duur

Spaarnelanden is zijdelings betrokken bij projecten voor rijden op waterstof. Er zijn plannen om in Haarlem een waterstoftankstation te bouwen. Spaarnelanden is bereid om met een proef mee te draaien en heeft zich hiervoor aangesloten bij verschillende allianties. Tegelijkertijd houden we in gedachten dat waterstoftechnologie nu nog zeer hoge investeringen vraagt en pas over drie tot vijf jaar effectief en duurzaam kan worden toegepast.

Ondertussen zien we de capaciteit van accupakketten voor elektrisch vervoer met grote stappen verbeteren, zodat we verwachten dat ook ons zwaardere materieel hier op korte termijn al de vruchten van kan plukken. In dat kader hebben we in 2020 al een week proef mogen draaien met een elektrische huisvuilwagen van Ginaf. We waren onder de indruk van de prestaties van deze wagen. Helaas kregen we ondanks de verschillende subsidies het niet bedrijfseconomisch rond om er een aan te schaffen.

Zuiniger rijden komt van de grond

Na lang voorbereiden hebben we in 2020 in onze voertuigen kastjes geïnstalleerd die feedback geven op het rijgedrag van de chauffeur. In combinatie met een nieuw fleetmanagementsysteem willen we hierdoor een brandstofbesparing bereiken. De kastjes registreren het rijgedrag zonder dat de privacy van de chauffeur in het gedrang komt. Volgende stap is training van onze chauffeurs om bewust rijgedrag te bevorderen.

Nieuwe tekstkarren op zonne-energie

Spaarnelanden heeft drie nieuwe tekstwagens aangeschaft. De wagens worden ingezet om verkeersstromen te begeleiden bij bijvoorbeeld grote evenementen. Bijzonder is dat ze niet meer met een aggregaat stroom opwekken, maar met zonnepanelen. Dat scheelt zo'n twee ton CO_2 op jaarbasis.

Olivijn in de straat om CO_2 op te nemen

Naar aanleiding van een idee van Jelle Brans en Maarten Hulsman hebben we op de Kiss&Ride-strook achter het Haarlemse station een strook met olivijn aangelegd. Met dit idee wonnen de twee jonge Haarlemmers het Initiatievencafé over het Haarlems Klimaatakkoord. Olivijn is een vulkanisch gesteente dat CO_2 uit de lucht opneemt als het verweert. Hoe meer er over gelopen wordt, hoe meer CO_2 er wordt opgenomen. Spaarnelanden heeft ook twee voetpaden in de Waarderpolder met olivijn aangelegd.

3.5 Governance, klanttevredenheid en vertrouwen in de overheid

Meer sturing op verbetering van onze diensten

Als dienstverlenend bedrijf werken we hard voor het vertrouwen van onze klanten en opdrachtgevers. Een verbeterde sturing in ons bedrijf dankzij nieuwe rapportages in 2020 zorgt ook dat we onze dienstverlening nog verder kunnen verbeteren.

Spaarnelanden zorgt dat bewoners, bedrijven en andere stakeholders tevreden blijven over onze diensten, alsmede over de manier waarop we inspelen op grote thema's. We zoeken inwoners, bedrijven en maatschappelijke instituties op om samen te werken aan oplossingen van morgen. Daarbij gebruiken we onze korte lijnen met beleidsmakers bij overheden.

Extra inzet door corona

De coronacrisis bracht een verschuiving teweeg in het aanbod van afval. Papierbakken raakten bijvoorbeeld eerder vol doordat online winkelen verdubbelde en tot meer verpakkingsafval leidde. Mensen gingen meer opruimen en verbouwen, wat leidde tot 21% meer grof huishoudelijk afval. Toenames zagen we ook in andere afvalstromen: 25% meer PBD, 11% meer glas en 13% meer gft. >

> Ook werd er meer in eigen omgeving gerecreëerd, waardoor afvalbakken in het openbaar groen sneller vol raakten. Spaarnelanden heeft hierdoor haar dienstverlening uitgebreid door bakken frequenter te legen en extra weekenddiensten te draaien. Ook plaatsten we meer afvalbakken in parken en langs het water.

Website over parkeren ontwikkeld

In 2020 heeft Spaarnelanden een website ontwikkeld voor alle parkeervoorzieningen in Haarlem. Bezoekers en inwoners kunnen via haarlembereikbaar.com snel zien hoeveel straatparkeren kost ten opzichte van een plek in een parkeergarage, welke abonnementen je kunt aanschaffen en waar je welke voorziening, zoals laadpalen, kunt vinden. Door goede informatie hierover gebundeld aan te bieden, willen we bijdragen aan vermindering van het aantal vervoersbewegingen in de stad. De website is begin 2021 live gegaan en wordt verder ontwikkeld.

Kauwgomvrije stad

In januari 2020 schreef Spaarnelanden een plan voor een 'kauwgomvrije stad'. Daarin stelden we een aanvalsplan op om kauwgom in de verschillende winkelcentra en gebiedslocaties effectief te verwijderen. Conform dit plan hebben we in 2020 al deze gebieden aangepakt en kauwgomvrij gemaakt.

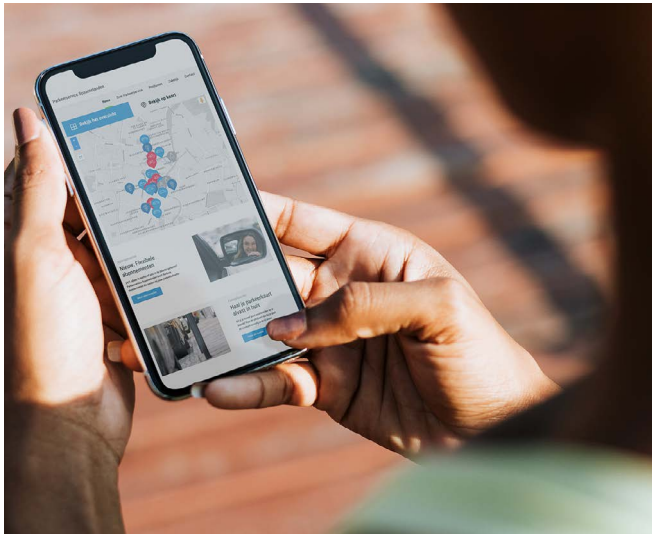

Aanvalsplan plaagdieren Vondelkwartier

Als alternatief voor het gebruiken van gif in de strijd tegen plaagdieren, onderzochten we samen met onze stakeholders nieuwe oplossingen. Zo startten we In het Haarlemse Vondelkwartier na een bewonersbijeenkomst een proef met rioolvallen tegen de overlast van ratten in deze wijk. De proef resulteerde ter plekke in een daling van plaagdiermeldingen met 50%. Ter vergelijking: in gebieden waar reguliere bestrijding werd uitgevoerd, zagen we een toename van 50%. Hiermee lijkt de rioolval een effectief (maar kostbaar) instrument voor de beheersing van plaagdieren.

Meewerken aan een nieuwe visie voor Zandvoort

De gemeente Zandvoort en andere belangrijke stakeholders laten zich door Spaarnelanden graag adviseren over belangrijke onderwerpen in de leefomgeving. Als strategisch partner worden we regelmatig aan overlegtafels uitgenodigd om onze kennis in te brengen. Vanuit onze betrokkenheid bij de badplaats hebben we in 2020 nadrukkelijk meegedacht over de leefbaarheid in Zandvoort. Zo deden we uitgebreid onderzoek naar de kansen en trends om de leefomgeving, het strand en het toerisme verder te verduurzamen.

In Zandvoort denken we ook mee over de total cost of ownership van de grote projecten die hier op stapel staan. Daarbij ondersteunen we de gemeente om grote investeringen in balans te brengen met beheersbaarheid van de kosten voor onderhoud en beheer op lange termijn.

De financiën van ingezamelde grondstoffen

Bij de invoering van ons plan voor meer afvalscheiding in Haarlem (SPA) hebben we een financieel model ontwikkeld om de kosten en opbrengsten van de grondstofstromen in kaart te brengen. Zo kunnen we onze verrekening met de opdrachtgever goed onderbouwen. In 2020 is dit model verder verfijnd, losgekoppeld van het SPA-project en geïntegreerd in onze grondstoffenbalans. Hierin worden ook de extra kosten vanwege de uitzonderlijke coronasituatie verrekend.

De gemeenten Haarlem en Zandvoort hebben in 2020 besloten om voor de vergoeding voor PBD vanuit het Afvalfonds over te stappen van het ketenregiemodel naar het inzamelvergoedingsmodel. Hierdoor is een vereenvoudigde systematiek ontstaan, gebaseerd op een vaste vergoeding per aangeleverde ton PBD. We verwachten dat dit model financieel gunstiger is voor de gemeenten. Aandachtspunten hierbij zijn de nogal onvoorspelbare vergoedingen door het Afvalfonds en de verscherpte controle op de kwaliteit. Om afkeur te voorkomen wordt er een extra controle gedaan bij ons overslagstation (Vost). Bij vervuiling wordt dit uitgesorteerd, waarmee we hoge extra kosten vermijden.

Verbeterde Planning & Control Cyclus

Met de komst van een nieuwe cfo (chief financial officer) in 2020 brengt Spaarnelanden nu de strategische risico's beter in kaart. Risico- en kansenmanagement maakt nu onderdeel uit van de Planning & Control Cyclus. De begroting en jaarplannen worden nu meer bottom-up opgesteld, waarbij de units de strategielijnen van Spaarnelanden als uitgangspunt nemen. Daarnaast stellen we verscherpte eisen aan de jaarplannen. Tegelijkertijd vragen we managers in hun Business Reviews om niet alleen te rapporteren over wat ze hebben gedaan, maar ook om 'het waarom' van investeringen op langere termijn uit te leggen. Dankzij uniforme data is er meer alignment gekomen tussen de rapporterende afdelingen. Dit leidt tot meer begrip onderling en meer efficiency. In 2020 zijn hier goede stappen in gezet, en hier gaan we in 2021 mee door.

Introductie van business procesmanagement

We zijn in 2020 gestart met business procesmanagement, waarbij we project, proces en data aan elkaar koppelen. Daarmee willen we bij onze projecten het proces over de hele keten centraal zetten en de issues die spelen met data onderbouwen. In 2020 zetten we de eerste stappen met twee pilots: het optimaliseren van het inkoopproces en financiële rapportages. Gedurende de pilots leiden we medewerkers op in deze business procesmanagement aanpak, waarbij lean en agile werken centraal staan. Spaarnelanden heeft een enorme innovatieve kracht en drive en laat dit zien in haar activiteiten en projecten. Het evalueren en borgen van (innovatieve) projecten kan nog veel beter en hier gaan we in 2021 verder mee aan de slag. De focus ligt op omzettingskracht en het laten zien van onze impact, zowel financieel als niet-financieel (op mens, milieu en economie).

Lean contract management

De manier waarop onze gemeentelijke opdrachtgevers om verantwoording vragen van onze contractsinspanningen staat op gespannen voet met de inzet die Spaarnelanden pleegt voor excellente dienstverlening. Er wordt veel energie en tijd gestoken in de gedetailleerde manier waarop Spaarnelanden over haar resultaten rapporteert. Onder de noemer 'lean contractmanagement' werken we aan een manier van samenwerken die beide partijen tijd en geld bespaart. We gaan daarbij voor een transitie van minder op korte termijn reageren naar meer op lange termijn anticiperen. Hierbij zien wij ook dat we steeds meer doorgroeien van uitvoeringsorganisatie naar (kennis)partner.

3.6 Duurzame stadsmobiliteit en deeleconomie

Slimme concepten een stap verder gebracht

Spaarnelanden pakt haar regierol tussen overheid, bewoners en de markt. Met allerlei verbeteringen namen we ook in 2020 het voortouw in verduurzaming van de mobiliteit in de leefomgeving van Haarlem en Zandvoort.

Spaarnelanden anticipeert op deze regierol door te investeren in pilots op het gebied van integrale, duurzame mobiliteitsconcepten voor inwoners en bedrijven. In ons projectenportfolio geven we de hoogste prioriteit aan innovaties die gebaseerd zijn op bestaande technologie en die een duidelijk verband houden met onze kernactiviteiten.

Veel belangstelling voor iZoof Car Sharing

iZoof Car Sharing is in 2018 gestart met een pilot in het Ramplaankwartier en Planetenwijk. Na succesvolle evaluatie eind 2019 met een conversie van 30% auto's weggedaan, is de pilot verlengd in verband met besluitvorming over opschaling van dit concept door de gemeente. De resultaten zijn ook in 2020 succesvol en weer meer mensen hebben de eigen auto weggedaan, waarvan de helft de eerste auto. >

> En het conversiepercentage ligt daarmee voor de pilot in totaal op 36%. De besparingen zijn in 2020: bijna 20.000 kg CO_2, circa 4.500 gram fijnstof en bijna 15.000 gram stikstof.

Afgelopen jaar toonden ook centrumbewoners van Haarlem belangstelling voor het deelautoconcept, zo blijkt uit onderzoek. Sinds oktober kunnen ze iZoof Car Sharing zelf uitproberen. iZoof Car Sharing is er voor en door bewoners. Vooralsnog gaat het om een pilotsamenwerking tussen bewonersvereniging Ons Buurtschap en Spaarnelanden om de stadsproblematiek rond mobiliteit en ruimte in Haarlem het hoofd te bieden. Het initiatief kreeg ook landelijke aandacht: in oktober kwam het Haarlemse initiatief terecht in de duurzame top 100 van dagblad Trouw. Inmiddels is iZoof Carsharing gevraagd om acte de présence te geven bij het ministerie van I&W op de landelijke InnovatieExpo2021. In 2021 wordt iZoof carsharing in de Haarlemse Gemeenteraad besproken om te kijken wat het vervolgtraject wordt van deze pilot.

Subsidie voor Last mile delivery hub

De ontwikkeling om bij Spaarnelanden een Last mile delivery hub te laten ontstaan, is in een versnelling gekomen. Dankzij inspanningen van de gemeente Haarlem hebben het Rijk en de Metropoolregio Amsterdam hiervoor gezamenlijk 50.000 euro subsidie beschikbaar gesteld. Officieel is dit project onderdeel van het programma 'Slimmer en duurzamer op weg'. Daarmee wordt het 'Haalbaarheidsonderzoek Zero Emission - Last Mile Delivery Hub' gefinancierd. Tijdens het onderzoek willen we leren van praktijktesten die al op andere plekken in Nederland lopen, zoals Amsterdam en Den Haag. Tevens verkennen we samen met andere partijen een praktijktest in Haarlem met kleinschalig elektrisch goederenvervoer van de hub bij Spaarnelanden in de Waarderpolder naar de stad. Vanuit deze hub worden goederen gebundeld en emissieloos naar de binnenstad vervoerd en afgeleverd aan overheidsorganisaties en verbonden partijen. Doel van het project is om te leren op welke wijze een centraal overslagpunt met last mile transport rendabel kan worden neergezet.

Mobility hubs in ontwikkeling

Haarlem is een drukke stad met veel autoverkeer. De bereikbaarheid van de binnenstad en nabijgelegen natuurgebieden en stranden wordt steeds slechter en de uitstoot van CO_2, stikstofoxiden en fijnstof is te hoog. Tegelijkertijd willen inwoners en bezoekers liefst snel en zonder parkeerstress op hun bestemming komen. Met dit in het achterhoofd zijn we begonnen aan uitwerking van pilots voor twee 'Mobility Hubs'. De pilots voeren we uit in opdracht van de Metropoolregio Amsterdam, Rijkswaterstaat en de gemeente Haarlem. Ze moeten de transitie naar een leefbaarder, schoner en beter bereikbaar Haarlem te versnellen.

Op de iZoof Mobility Hub kun je straks gebruik maken van verschillende duurzame reismogelijkheden. Reserveren en boeken van het vervoer gaat via een innovatief boekings- en betaalplatform, dat als onderdeel van dit project is ontwikkeld. Zo bestel je eenvoudig een elektrische deelauto, fiets of huurauto. Ook een elektrische taxi of kaartjes voor het openbaar vervoer kunnen met dit systeem worden besteld. Op de hub is voldoende ruimte om je eigen fiets of auto te parkeren voordat je overstapt op alternatief duurzaam vervoer. Door corona heeft het project vertraging opgelopen. De bedoeling is nu dat de pilot in het najaar 2021 start. Het ontwerp voor een Mobility Hub bij Hotel Van der Valk Haarlem-Zuid ligt inmiddels klaar.

Schillenfiets rijdt door Haarlem

Sinds september kent Haarlem de Schillenfiets, een bakfiets waarmee in het centrum keukenafval van de horeca wordt opgehaald. Het is een initiatief van de gemeente Haarlem, de Groene Lobby en Spaarnelanden. Het gaat om een proef om op een schone, milieuvriendelijke manier in te zamelen.

Pilot elektrische inzameling binnenstad

In 2020 hebben we een maatregelenpakket SPA 2.0 voorbereid en voorgelegd aan de gemeenteraad. Onderdeel is een pilot met kleinschalige elektrische inzameling van gft en later andere stromen in de compacte stad. Doel is om de drukke binnenstad te ontzien. Ervaringen van de Schillenfiets worden meegenomen.

Ontwikkelingen parkeergarages

Het belang van nieuwe ontwikkelingen werd eens te meer duidelijk door corona. Niet een knopje indrukken bij de slagboom (want contactmoment) maar je bankpas langs een sensor halen moet het nieuwe normaal worden. We hebben hiervoor alle nodige investeringen in kaart gebracht en samen met de eigenaren de prioriteit bepaald en een plan gemaakt.

Corona maakt ook dat er allerlei regels gingen gelden voor publieke binnenruimtes. Voor het beheer van openbare parkeergarages betekende dit veel werk om stickers met instructies aan te brengen. Ook hebben we ons ingespannen om zo vaak mogelijk contactplekken (knopjes, aanraak-schermen, deurknoppen) schoon te maken.

Voor cruciale beroepen kwamen gratis abonnementen beschikbaar. Spaarnelanden regelde de bijbehorende organisatie, zoals het controleren van de werkgevers-verklaringen en de financiële afhandeling.

Door de coronamaatregelen hadden we meer last van hangjongeren en dak- en thuislozen in de parkeergarages. Ze zagen deze als vervangende hang- of slaapplek, waarbij er geregeld gevaarlijke situaties ontstonden door vandalisme en vervuiling. Spaarnelanden, Handhaving en de politie werkten nauw samen om hangjongeren en daklozen weg te sturen.

In de openbare parkeergarages in Haarlem zijn een aantal installaties toe aan revisie, maar ook wordt hierbij gekeken naar de staat van onderhoud van het gebouw. De staat van onderhoud is van belang voor de klantbeleving én voor het gevoel van veiligheid. Deze beleving begint bij het moment van binnenrijden. In 2019 adviseerden we over de te nemen maatregelen voor een grote revisie. De uitrol hiervan zal in 2021 plaatsvinden. In 2020 is al gestart met de voorbereidingen van deze revisie in de parkeergarages. Deze complexe operatie gaat door in 2021.

Laadplekken in parkeergarages vragen om extra brandwerende maatregelen

In juli 2020 verscheen het rapport 'Brandveiligheid van parkeergarages met elektrische aangedreven voertuigen 'van het IFV (Instituut Fysieke Veiligheid). Om elektrisch vervoer te stimuleren, heeft de Rijksoverheid gesteld dat in 2025 elke parkeergarage met meer dan 20 plekken minimaal één oplaadpunt moet hebben. Een heftige brand met een elektrische auto in een parkeergarage in Alkmaar afgelopen zomer laat zien dat hiervoor mogelijk speciale maatregelen nodig zijn. Elektrische auto's vliegen niet vaker in brand dan benzineauto's. Maar áls ze branden, is de brand lastig onder controle te krijgen. Met de aanbevelingen in het rapport maakt Spaarnelanden een plan voor nieuwe maatregelen op het gebied van brandveiligheid in de Haarlemse parkeergarages. Dit gebeurt in nauw overleg met de eigenaren en de brandweer.

Geadviseerd over parkeergarage Schalkstad

Spaarnelanden heeft in opdracht van de gemeente Haarlem geadviseerd over de nieuwe openbare parkeergarage die in het project Schalkstad in 2021 wordt opgeleverd. We stelden een programma van eisen op voor de nieuwe betaalinfrastructuur.

Circulaire hotspot Zandvoort

In 2020 konden we van start met een haalbaarheidsonderzoek voor de Circulaire hotspot in Zandvoort. Het idee is om op de plek van onze huidige locatie in Zandvoort, De Remise, een circulair ambachtscentrum te creëren. Dat biedt service doordat inwoners voortaan niet meer naar het milieuplein in Heemstede of Haarlem hoeven te rijden. Ook blijven grondstoffen behouden doordat spullen in het Repaircafé een tweede leven krijgen en een nieuwe bestemming in de kringloopwinkel. Tot slot ontstaat hierdoor ook maat-schappelijke waarde, doordat het kansen biedt voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Er ontstaat een sociaal ontmoetingspunt in de wijk, waar tevens vormen van educatie mogelijk zijn.

Hoofdstuk 4
Bijlagen

4.1 Verkorte jaarrekening

4.2 Duurzame Ontwikkelingsdoelen

4.3 Management approach materiële thema's

4.4 Dialoog met stakeholders

4.5 GRI-index

4.1 Verkorte jaarrekening

Balans Spaarnelanden nv

vóór resultaatbestemming

(x € 1.000,-)

ACTIVA	31-12-2020	31-12-2019
Vaste activa		
Materiële vaste activa	35.577	34.227
Financiële vaste activa	478	398
Vlottende activa		
Voorraden	452	463
Vorderingen	4.767	5.625
Liquide middelen	9.272	5.124
Totaal activa	50.546	45.837

PASSIVA	31-12-2020	31-12-2019
Eigen vermogen		
Gestort en opgevraagd kapitaal	3.889	3.889
Agioreserve	3.639	3.639
Overige reserve	3.946	3.797
Resultaat boekjaar	905	449
	12.379	11.774
Voorzieningen		
Overige voorzieningen	1.289	809
Langlopende schulden		
Schulden aan kredietinstellingen	17.295	19.751
Kortlopende schulden	19.583	13.503
Totaal passiva	50.546	45.837

4.1 Verkorte jaarrekening

Winst-en-verliesrekening Spaarnelanden nv

		2020		2019
Netto-omzet		55.175		50.525
Kosten uitbesteed werk en andere				
externe kosten	20.220		16.917	
Personeelskosten	17.870		17.509	
Afschrijvingen op materiële vaste activa	4.723		4.486	
Overige bedrijfskosten	10.864		10.795	
Som der bedrijfslasten		53.677		49.707
Bedrijfsresultaat		1.498		818
Financiële baten en lasten		-272		-301
Resultaat voor belasting		1.226		517
Vennootschapsbelasting		321		68
Resultaat na belasting		905		449

4.2 SDG-tabel Duurzame Ontwikkelingsdoelen in 2020

Deze tabel maakt duidelijk hoe Spaarnelanden invloed had op de meest relevante Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de VN.

	VN Ontwikkelingsdoel 2030	Bijdrage Spaarnelanden in 2020	pagina
	Beëindiging van extreme armoede en betere systemen voor sociale zekerheid. Bijvoorbeeld door programma's voor een inclusieve arbeidsmarkt.	• Verschillende mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt vinden bij Spaarnelanden zinvol werk en ontplooiingskansen. Ze werken in Haarlem in vijf stabiel draaiende Wijkteams en drie bewaakte fietsenstallingen.	40
		• In Zandvoort bieden we indirect werk aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt door samen te werken met teams van Paswerk en besteden we werk uit aan Nieuw Unicum. Ook ondersteunen we beach cleanup stichting Juttersgeluk bij haar activiteiten.	40
	Niemand mag meer honger lijden. Duurzame systemen voor voedsel-productie, vergroting van voedsel-veiligheid, bevordering gezonde voeding.		

VN Ontwikkelingsdoel 2030	Bijdrage Spaarnelanden in 2020	pagina
3 GOEDE GEZONDHEID EN WELZIJN Verzeker een goede gezondheid en promoot welvaart voor alle leeftijden. Voorkom ook alcohol- en drugsmisbruik.	• Spaarnelanden borgt de veiligheid en gezondheid van haar medewerkers via VCA-certificatie. • In 2020 organiseerden we een gezondheidsweek, om medewerkers van een gezonde leefstijl bewust te maken. • Ook introduceerden we een verzuimaanpak die rekening houdt met zwaar werk. • Ondanks corona bleef het ziekteverzuim met ruim 7% gelijk. • We stimuleren medewerkers om te sporten met een bijdrage voor een sportvereniging. • Met het fietsenplan motiveren we medewerkers om met de fiets naar het werk te komen • Spaarnelanden heeft een actief beleid op alcohol en drugspreventie met als doel om voortijdig individuele problematiek te signaleren en psychosociale ondersteuning aan te bieden.	22 22 22
4 KWALITEITS-ONDERWIJS Verzeker gelijke toegang tot kwaliteitsvol onderwijs en bevorder levenslang leren voor iedereen. Iedereen moet zijn school kunnen afmaken en kunnen leren over duurzaamheid, mensenrechten en gelijkheid.	• Spaarnelanden investeert in de opleiding van medewerkers. We hebben dat in 2020 ook geformaliseerd in de hr-gesprekscyclus, onder de noemer Het Goede Gesprek. • In onze werkplaats bieden we jonge mensen een stageplek aan, waarna ze kunnen doorleren met een arbeidsovereenkomst. Hierbij krijgen ze verschillende mogelijkheden om zich verder te scholen.	22
5 GENDER-GELIJKHEID Bereik gendergelijkheid en empowerment voor alle vrouwen en meisjes. Daarnaast moeten vrouwen en mannen gelijk vertegenwoordigd zijn in politieke en economische besluitvorming.	• Ons bedrijf bestaat voor 21% uit vrouwen. De directie van Spaarnelanden bestaat uit 3 vrouwen en een man. • De cultuur in onze sector kan worden getypeerd als 'mannencultuur', al is daar wel een verschuiving te zien sinds 2015. Dit is zichtbaar in het aantal vrouwen dat solliciteert op functies voor operationele ondersteuning, middenkader en management. • In onze communicatie-uitingen hebben we aandacht voor gendergelijkheid. De komende jaren wil Spaarnelanden meer inzetten op arbeidsmarktprofilering, zodat de branche voor zowel vrouwen als mannen aantrekkelijker wordt.	22
6 SCHOON WATER EN SANITAIR Iedereen moet toegang hebben tot schoon drinkwater en gebruik kunnen maken van schoon en goed sanitair. Vervuiling van water moet stoppen en afvalwater moet vaker gezuiverd worden.		

VN Ontwikkelingsdoel 2030	Bijdrage Spaarnelanden in 2020	pagina
7 BETAALBARE EN DUURZAME ENERGIE In 2030 moet iedereen toegang hebben tot betaalbare, betrouwbare en duurzame energie. Ook: onderzoek naar duurzame energiebronnen en de technologie om daar energie uit te winnen.	• Met onze private lease-regeling wordt de nu nog duurdere elektrische auto betaalbaar voor onze medewerkers. • Spaarnelanden stapt waar het kan over op 100% zero-emission vervoersbewegingen. Inmiddels is ons huidige wagenpark voor ruim 21% zero emission. • Waar we nog niet over kunnen stappen op elektrische vervoersbewegingen zijn we aangewezen op conventionele verbrandingsmotoren. Als brandstof voor deze motoren stappen we over op een duurzamere brandstof, waardoor we fors minder schadelijke stoffen uitstoten. • We houden ons steeds op de hoogte van nieuwe mogelijkheden voor zero-emissionmotoren . Hierbij zijn we aangesloten bij collectieve onderzoeken om vernieuwende initiatieven hierin te steunen.	17
8 EERLIJK WERK EN ECONOMISCHE GROEI Iedereen die kan werken moet de mogelijkheid hebben om te kunnen werken, onder goede werkomstandigheden. Deze banen moeten economische groei stimuleren zonder het milieu aan te tasten.	• Oudere medewerkers krijgen de kans om hun loopbaan zinvol voort te zetten als taxichauffeur bij iZoof, wat fysiek minder belastend is dan het werk in de operatie van Spaarnelanden. Zo hebben we sinds 2018 vier oudere medewerkers duurzaam waardig werk kunnen bieden.	41
9 INDUSTRIE, INNOVATIE EN INFRASTRUCTUUR Veerkrachtige infrastructuur is nodig voor meer levenskwaliteit. Om dit te bereiken is technologische vooruitgang nodig: innovatie en duurzame, inclusieve industrialisatie.	• De pilot iZoof car sharing drong emissies in Haarlem terug met 20.000 kg CO_2, 4.500 gram fijnstof en 15.000 gram stikstof. De innovatie heeft er in totaal toe geleid dat 36% van de deelnemers een auto heeft weggedaan.	48
	• Spaarnelanden ontwikkelde een website waarmee inwoners online kunnen zien hoe vol hun afvalcontainer is.	34
	• De pilot Green Collecting maakt dat inzameling van bedrijfsafval in de Haarlemse binnenstad nu een stuk efficiënter en duurzamer gebeurt.	35
	• Innovatief was ook de proef met ecologische verkeersborden. Ze zijn gemaakt van bamboe en bieden plek voor een insectenhotel of nestkastje.	38
	• Al onze voertuigen kregen een kastje waarmee chauffeurs worden gecoacht tot zuiniger rijden. Hiermee hopen we 10% brandstof te besparen.	43
	• We schaften nieuwe tekstkarren aan, die niet op brandstof maar op zonne-energie werken.	43
	• Onze bedrijfsvoering verbeterde dankzij de invoering van business procesmanagement.	46
	• Verduurzaming van de Haarlemse infrastructuur kreeg een impuls dankzij de subsidie voor onze 'Last mile delivery hub'.	48
	• We werkten onze ideeën verder uit voor twee 'Mobility hubs', waarmee Haarlem leefbaarder en beter bereikbaar moet worden.	48
	• We investeerden in de Schillenfiets, een proef om in het centrum van Haarlem keukenafval bij de horeca op te halen.	48

VN Ontwikkelingsdoel 2030	Bijdrage Spaarnelanden in 2020	pagina
10 ONGELIJKHEID VERMINDEREN Economische groei moet inclusief zijn. Dus moet er aandacht komen voor inkomensgroei van arme mensen. Migratie moet beter en veiliger georganiseerd worden en iedereen krijgt gelijke kansen.	• Bij de taxicentrale van iZoof kreeg een statushouder een werkplek. Ook hebben een aantal statushouders een werkplek gekregen in onze Wijkteams.	40, 41
	• Het plan voor een Circulaire hotspot in Zandvoort beoogt een nieuwe ontmoetingsplek te laten ontstaan voor alle lagen van de bevolking. Het plan biedt ook allerlei kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.	49
11 DUURZAME STEDEN EN GEMEENSCHAPPEN Maak steden en dorpen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam. Innovatie en vooruitgang bieden kansen aan iedereen, inclusief toegang basisvoorzieningen als schoon drinkwater, huisvesting, energie, transport en meer.	• Ons systeem voor afvalscheiding in Haarlem en Zandvoort boekt goede resultaten. Zo naderen we in Haarlem al een scheidingspercentage van 48,5%.	34
	• We breidden dit pakket in Haarlem uit met allerlei nieuwe verbeteringen.	
	• Met de komst van de Formule 1 naar Zandvoort investeerden we in allerlei maatregelen om de badplaats duurzamer te maken.	35
	• We investeerden in structurele processen en machines om bloemen en insecten in bermgras meer ruimte te geven.	36
	• In 2020 bereikten we dat 19% van ons wagenpark elektrisch rijdt.	42
	• We testten bij drie van onze wagens een duurzamere brandstof (HVO).	43
	• Er kwamen proefstroken met olivijn, een mineraal dat CO_2 opneemt.	43
	• In Zandvoort lieten we onderzoek uitvoeren naar mogelijkheden en kansen om de badplaats te verduurzamen.	44
	• Verduurzaming van Haarlemse wijken kreeg een impuls dankzij iZoof car sharing. De resultaten van dit deelsysteem voor elektrische auto's waren ook in 2020 zeer positief.	48
	• We kwamen met aanbevelingen om parkeergarages veiliger te vanwege de uitbreiding van elektrische laadpunten voor elektrisch vervoer.	49
12 VERANTWOORDE CONSUMPTIE EN PRODUCTIE Dit gaat over duurzame consumptie- en productiepatronen. Onze productie moet schoner: minder vervuiling en minder afval. Met een groene levensstijl werken ook consumenten mee aan dit doel.	• Onze nieuwe systemen voor afvalscheiding in Haarlem en Zandvoort maken mensen bewust van de hoeveelheid kunststof die ze dagelijks in de container stoppen. Dit zet aan tot een groeiende vraag naar producten die minder kunststof bevatten.	33, 34
	• Met de campagne 'Elke kilo telt' maakten we mensen meer bewust van het nut van afval scheiden.	
	• Vier nieuwe afvaleilanden op het strand van Zandvoort dragen bij aan afvalscheiding door badgasten.	35
	• We wierven 22 adoptanten voor grondstofstraatjes in de wijken. Dankzij hun inzet zien we een beter afvalscheidingsgedrag bij inwoners.	34

VN Ontwikkelingsdoel 2030	Bijdrage Spaarnelanden in 2020	pagina
13 KLIMAATACTIE Neem dringend actie om klimaatverandering en haar impact te bestrijden: broeikasgassen terugdringen, fossiele bronnen vervangen door duurzame energie en de omgeving wapenen tegen de gevolgen van klimaatverandering.	• Spaarnelanden monitort jaar CO_2-prestatie via de CO_2 Prestatieladder trede 2. Daarmee verplichten we onszelf om met derden samen te werken om de CO_2-uitstoot in de keten verder terug te dringen.	25, 26
	• We proberen de opmars van de eikenprocessierups te stoppen met allerlei ecologische maatregelen.	
	• Het warme weer leidt tot meer gevallen van de iepziekte. De gemeente Haarlem stelde meer budget beschikbaar, waardoor we in 2020 weer 1.200 iepen tegen de ziekte konden inenten.	
	• We deden een proef met vochtsensoren bij bomen, zodat we de bewatering op warme dagen beter kunnen monitoren.	37 37
	• In opdracht van de gemeente Haarlem plantten we 79 nieuwe bomen.	38
	• We adviseerden de gemeente Zandvoort over nieuwe mogelijkheden voor waterberging.	
14 LEVEN IN HET WATER Behoud en maak duurzaam gebruik van de oceanen, de zeeën en de maritieme hulpbronnen, via ecologisch beheer en door vervuiling tegen te gaan.	• Door inzet van cleanteams en afvaleilanden zorgen we ervoor dat het strand schoon blijft en afval niet in het water terechtkomt.	35
15 LEVEN OP HET LAND Bescherming van ecosystemen, ontbossing stoppen en de achteruitgang van biodiversiteit tegengaan.	• Onze proef Ecologisch maaibeheer droeg bij aan versterking van de biodiversiteit in gazons en bermen, door later in het seizoen te maaien.	36
	• Naar een idee van een inwoner van Zandvoort zaaiden we het voormalige Corodex-terrein in met gras- en bloemenzaad, om insecten meer ruimte te geven.	37
	• De bestrijding van de woekerende Japanse duizendknoop kwam op gang dankzij de inzet van 30 vrijwilligers.	37
16 VREDE, JUSTITIE EN STERKE PUBLIEKE DIENSTEN Bevorder vrede, veiligheid en rechtvaardigheid. Bestrijd corruptie en geweld en versterk rechtssystemen. Meer transparantie van informatie en bescherming van fundamentele vrijheden.		

VN Ontwikkelingsdoel 2030	Bijdrage Spaarnelanden in 2020	pagina
Actie is nodig van iedereen. Succesvolle duurzame ontwikkeling vereist partnerschappen tussen regeringen, het bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld. Er moet ook geïnvesteerd worden in duurzame ontwikkeling, waarop ook de regelgeving moet worden aangepast.	• In Zandvoort stimuleren we mensen om mee te denken over verduurzaming van de badplaats. Onder de noemer 'Mooi idee' kan iedereen hiervoor ideeën indienen. Dit heeft geleid tot allerlei nieuwe ideeën, waaronder een kruidenpluktuin.	40
	• Samen met Nieuw Unicum laten we in Zandvoort mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt mezenkasten bouwen ter bestrijding van de eikenprocessierups.	40
	• Samen met Juttersgeluk in Zandvoort ontwikkelden we een educatief programma over zwerfvuil.	40
	• In Haarlem vond een schoonmaakactie plaats, waarbij betrokken inwoners in de wijk samenwerken met Handhaving, scholen, wooncorporaties en ons Wijkteam.	40
	• Inmiddels hebben we 25 ambassadeurs bereid gevonden om als oren en ogen in hun wijk te signaleren waar zaken in de leefomgeving beter kunnen.	40

4.3 Management approach materiële thema's

Voor de meeste materiële thema's is beleid vastgesteld, zoals uiteengezet in onderstaande tabel.

Materieel thema	Management approach	Evaluatie management approach
Economie		
GRI203 Investeren in de samenleving	Zie Waardecreatie, pagina 16	
Werkgelegenheid in de regio	Geen structureel beleid op dit punt	
Innovatie	Geen structureel beleid op dit punt	
Kwaliteit van kernactiviteiten	Kernactiviteiten worden grotendeels door afspraken in Domein Dienstverlenings- overeenkomsten (DDO's) op de gewenste kwaliteit gehouden.	Evaluatie vindt meerdere keren per jaar plaats door middel van in- en externe audits.

Materieel thema	Management approach	Evaluatie management approach
Milieu		
GRI302 Energiebesparing / opwekken duurzame energie	Pagina 25 en 26: CO_2-footprint en CO_2 Prestatielader	Evaluatie via de CO_2 Prestatieladder
Grondstoffen: bevorderen recycling (gescheiden inzameling, voorlichting over materialen)	Spaarnelanden ondersteunt de gemeenten Haarlem en Zandvoort via respectievelijk het Strategisch Plan Afvalscheiding en Duurzaam Afval Beleid.	
Klimaatadaptatie: aanpassen van de openbare ruimte om voorbereid te zijn op hittestress en wateroverlast	Spaarnelanden ondersteunt Haarlem bij het maximeren van de hoeveelheid groen en bomen.	
Sociaal		
GRI401 Arbeidsomstandigheden	Zie 2.5 Mensen en veiligheid	
Lokale gemeenschappen, brug tussen stad en bevolking (sociale impact)	Zie Waardecreatie, pagina 16	
Social return: kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt	Doelstelling is om minstens 5% van de aanneemsom te besteden aan social return.	Social return wordt jaarlijks gemeten.

4.4 Dialoog met stakeholders

Veel vragen van inwoners behandelen we telefonisch en per mail via onze Klantenservice en via het meldingensysteem. Dat zijn merendeels meldingen en vragen over afval en tevens praktische meldingen over misstanden in de openbare ruimte, die we zo snel mogelijk oplossen. Soms hebben inwoners ook beleidsmatige vragen over onze dienstverlening. Van deze laatste geven we hierna enkele voorbeelden en onze respons.

Vraag	Respons Spaarnelanden
Meldingen over de openbare ruimte moeten worden ingediend bij de gemeente. Soms worden we gebeld door een inwoner die het hier niet mee eens is, meer informatie of verduidelijking zoekt. Dan moeten wij ze weer terugsturen naar de gemeente, waardoor de bewoner het gevoel heeft van het kastje naar de muur te worden gestuurd.	Volgens contractafspraken lopen burgermeldingen over de openbare ruimte via gemeente Haarlem en Zandvoort. Deze meldingen kunnen ook worden gedaan via de website van Spaarnelanden. In de toekomst moet dit nog gemakkelijker en duidelijker worden en daarom werken we aan verbetering van onze website voor self-service voor bewoners. Daarin wordt het maken van meldingen ook meegenomen
De portal voor inwoners waarmee ze kunnen checken hoe vol hun container is, werkt goed. Waarom is er nog geen app van, waarmee je bijvoorbeeld ook problemen met een container kunt melden?	We hebben al veel feedback verzameld over wat we op dit punt kunnen verbeteren. Deze verbeteringen voeren we nu eerst op de portalwebsite door. We overwegen dit in de toekomst ook te verwerken in onze app voor Android en iOS.
Tijdens de coronacrisis merkten we vaker dat de papier-containers helemaal vol zaten. Kan Spaarnelanden die niet sneller legen?	Doordat veel mensen thuis werken en winkels dicht waren is het online bestellen geëxplodeerd. Daardoor belandt een enorme hoeveelheid verpakkingskarton in de containers. Het vervelende van deze dozen is dat ze in de container weer openvouwen als je ze niet goed in kleine stukken scheurt. Hierdoor kan een container snel verstopt raken. We hebben in 2020 zo veel mogelijk extra capaciteit ingezet om papiercontainers vaker te legen. Met een bewustwordingscampagne hopen we mensen ertoe te bewegen om karton in kleine stukken in de container te doen.

4.5 GRI-Index

GRI 102: General disclosures 2018:
Organizational profile

102-1	Name of the organization Naam van de organisatie	Spaarnelanden nv
102-2	Activities, brands, products, and services Activiteiten, merken, producten en/of diensten	Pagina 17
102-3	Location of headquarters Locatie van het hoofdkantoor	Minckelersweg 40 2031 EM Haarlem
102-4	Location of operations Locatie van vestigingen en activiteiten	Haarlem en Zandvoort, Nederland
102-5	Ownership and legal form Eigendomsstructuur en rechtsvorm	Naamloze Vennootschap, 10% eigendom van de gemeente Zandvoort en 90% eigendom van de gemeente Haarlem
102-6	Markets served Afzetmarkten	Zie hoofdstuk 2.3

Organizational profile

102-7	Scale of the organization Omvang van de organisatie	277 FTE
102-8	Information on employees and other workers Informatie over werknemers en andere arbeidskrachten	Zie hoofdstuk 2.5
102-9	Supply chain Omschrijving van de toeleveringsketen van de organisatie	Pagina 17
102-10	Significant changes to the organization and its supply chain Belangrijke veranderingen in de organisatie en toeleveringsketen	
102-11	Precautionary Principle or approach Toepassing voorzorgsprincipe	Pagina 22 Spaarnelanden hanteert de principes van ISO 14001 als het gaat om milieurisico's.
102-12	External initiatives Extern ontwikkelde principes die de organisatie onderschrijft	We onderschrijven niet officieel externe principes
102-13	Membership of associations Lidmaatschap van verenigingen	Werkgeversvereniging WENB, NVRD, Bedrijf en Samenleving, IKH, MKB, De Goede Zaak, De Normaalste Zaak, MVO Nederland, Jinc en op basis van individueel lidmaatschap aangesloten bij beroepsvereniging Stadswerk.

Strategy

102-14	Statement from senior decision-maker Verklaring van de hoogste beslissingsbevoegde	Zie 1.1, voorwoord
102-15	Key impacts, risks, and opportunities Voornaamste gevolgen, risico's en kansen	Pagina 19

Ethics and integrity

102-16	Values, principles, standards, and norms of behavior Kernwaarden, principes, standaarden en gedragscodes	Hoofdstuk 2.5 Spaarnelanden kent hiervoor verschillende beleidsdocumenten: - Huishoudelijk reglement Spaarnelanden (onderdeel van het Personeelshandboek) - Corporate Governance Code (op onze website te vinden, de gedragscode maakt hier onderdeel van uit) - Omgevingsmanagementplan (onderdeel van onze DDO-verplichtingen) - We hebben geen ethische kernwaarden benoemd in documenten, maar een en ander staat beschreven in bovenstaande documenten.
102-17	Mechanisms for advice and concerns about ethics Procedures m.b.t. ethische kwesties	Sinds 2016 kent Spaarnelanden een register voor klachten over het gedrag van onze medewerkers.

Governance

102-18	Governance structure Bestuursstructuur	Spaarnelanden nv hanteert sinds 2012 de Code Goed Bestuur Publieke Dienstverleners. De volgende documenten zijn van toepassing verklaard: • Directiereglement • Reglement Raad van Commissarissen • Rooster van Aftreden • Remuneratierapport • Profielschets • Regeling melding misstanden • Klachtenreglement • Gedragscode • Compliance verklaring • Treasury Reglement • Privacy-regelement Zie verder: www.spaarnelanden.nl/over-ons/corporate-governance De Raad van Commissarissen houdt toezicht op Spaarnelanden en wordt gevormd door: • Mevrouw drs. M.C.I. van der Werf (voorzitter) • De heer mr. J.P.M. van Betten • De heer Drs. I.G.M. Verbruggen
102-21	Consulting stakeholders on economic, environmental, and social topics Geraadpleegde stakeholders m.b.t. economische, milieu en sociale thema's	Hoofdstuk 2.9 Dialoog met stakeholders

Stakeholder engagement

102-40	List of stakeholder groups Overzicht van betrokken stakeholders/ belanghebbenden	Hoofdstuk 2.9
102-41	Collective bargaining agreements Percentage werknemers onder CAO	100% CAO Grondstoffen, Energie en Omgeving (voorheen CAO Afval en Milieu)
102-42	Identifying and selecting stakeholders Identificatie en selectie van stakeholders/ belanghebbenden	Hoofdstuk 2.9 Net als voorgaande jaren streven we naar een stakeholderdialoog met vertegenwoordigers uit verschillende stakeholdergroepen: aandeelhouder; opdrachtgevers; bestuur, politiek en inwoners; medewerkers.
102-43	Approach to stakeholder engagement Werkwijze stakeholderdialoog	In 2020 hebben we ons gebaseerd op het stakeholder-onderzoek van 2018.
102-44	Key topics and concerns raised Belangrijkste onderwerpen en vraagstukken/ uitkomsten stakeholderdialoog	Pagina 61 Beschrijving van de stakeholderdialoog.

Reporting practice

102-45	Entities included in the consolidated financial statements Ondernemingen die zijn meegenomen in de geconsolideerde jaarrekening en die niet onder dit verslag vallen	Het betreft hier alleen Spaarnelanden nv
102-46	Defining report content and topic Boundaries Inhoud van het verslag en afbakening van de onderwerpen	Pagina 3
102-47	List of material topics Overzicht van materiële onderwerpen	Pagina 29 en 31, 32 Materiële thema's
102-48	Restatements of information Herformuleringen van informatie	Geen wijzigingen ten opzichte van het vorige jaarverslag.

Reporting practice

102-49	Changes in reporting Veranderingen in verslaglegging	Geen wijzigingen in verslagleggingsperiode.
102-50	Reporting period Verslagleggingsperiode	2020
102-51	Date of most recent report Datum van het meest recente verslag	Juli 2020
102-52	Reporting cycle Verslagleggingscyclus	Jaarlijks
102-53	Contact point for questions regarding the report Contactpunt voor vragen over het verslag	Afdeling Communicatie Spaarnelanden: 023 751 7200
102-54	Claims of reporting in accordance with the GRI Standards Verslaggevingseisen volgens GRI Standards	Dit jaarverslag werd samengesteld conform de vereisten van GRI Standards: Core-optie.
102-55	GRI content index	Vanaf pagina 62
102-56	External assurance Externe controle	Externe verificatie vindt niet plaats voor het jaarverslag. Wel audits en certificering voor ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 en CO_2 Prestatieladder.

GRI 103: General disclosures 2017:

103-1	Explanation of the material topic and its boundary Toelichting op de materiële thema's	Hoofdstuk 3
103-2	The management approach and its components Managementbenadering en componenten	Hoofdstuk 4.3
103-3	Evaluation of the management approach Evaluatie van de managementbenadering	Hoofdstuk 4.3

GRI 200: Economic topics

GRI 203: Indirect Economic Impacts / Investeren in de samenleving

203-2	Significant indirect economic impacts Opvallende indirecte economische effecten	In 2016 verscheen het rapport 'Haarlemse toegevoegde waarde', over de indirecte economische impact.

Werkgelegenheid in de regio

	Percentage medewerkers wonend in Haarlem	Informatie hierover is niet voorhanden.

Innovatie (nieuwe oplossingen voor belangrijke ontwikkelingen)

	Percentage van de omzet besteed aan innovatie	2%

Kwaliteit van kernactiviteiten

	Aantal klachten	54

GRI 300: Environmental topics

GRI 302: Energy

302-1	Energy consumption within the organization	Aardgas: 107.522 m3, Diesel: 551.212 liter, Benzine: 16.964 liter, CNG: 11.074 kilo, AdBlue: 16.344 liter, Benzine klein materieel: 10.368 liter. Elektriciteit grijs: 2.598.795 kWh, elektriciteit eigen zonnepanelen, direct toegepast: 87.000 kWh. Spaarnelanden koopt grijze stroom in, en verduurzaamt alle stroom met aankoop van groene stroom certificaten (Garanties van Oorsprong wind op land). Warmte Koude Opslag: 1.171 GJ (cijfers 2019)

Grondstoffen: bevorderen van recycling

	Afvalstromen ingezameld per gewicht en soort	Pagina 45

Klimaatadaptatie: aanpassen van de openbare ruimte om voorbereid te zijn op klimaatverandering

	Maatregelen gerealiseerd tegen hittestress	Spaarnelanden plant in opdracht van de gemeente Haarlem inboetbomen en houdt de bomenbalans op peil. Bomen dragen bij aan de vermindering van hittestress.
	Maatregelen gerealiseerd tegen wateroverlast	In opdracht van de gemeente Haarlem heeft Spaarnelanden op diverse locaties de verharding vervangen door groen (operatie Steenbreek), waarbij onder meer bij-vriendelijke bloemenmengsels zijn gebruikt.

GRI 400: Social topics

GRI 401: Arbeidsomstandigheden

401-2	Benefits provided to full-time employees that are not provided to temporary or part-time employees Arbeidsvoorwaarden voor fulltime mede-werkers die niet gelden voor tijdelijke en parttime medewerkers	Medewerkers die in vaste dienst zijn (fulltime of parttime), hebben recht op collectiviteitskorting, fitnessvergoeding en kunnen gebruikmaken van een fietsplan en elektrische private-leaseregeling. Primaire arbeidsvoorwaarden zijn hetzelfde voor tijdelijke medewerkers via een uitzendbureau en medewerkers die in vaste dienst zijn.

Lokale gemeenschappen, brug tussen stad en bevolking

	Aantal bijgewoonde bijeenkomsten met inwonersvertegenwoordigers	20 bijeenkomsten met wijkraden, bewoners en vrijwilligersgroepen, veelal digitaal. Door corona zijn er in 2020 vele wijkraad- en bewonersbijeenkomsten voor lange tijd uitgesteld of helemaal niet doorgegaan. Er is daarvoor in de plaats wel veel rechtstreeks mail- en telefonisch contact geweest met wijkraadvoorzitters, vrijwilligers en bewoners.

Social return: kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt

	Percentage van de aanneemsom besteed aan social return	2000: 5%

Colofon

Inhoudelijk verantwoordelijk:	Spaarnelanden, afdeling Communicatie
Samenstelling, tekst en vormgeving:	Buro Jung, Haarlem
Fotografie:	United Photos/Paul Vreeker/Toussaint Kluiters
	Spaarnelanden

juni 2021